

**Opinia niezależnego biegłego rewidenta
Dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA**

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA (zwanej dalej „Bankiem”) z siedzibą w Warszawie przy ulicy Puławskiej 15, obejmującego sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2011 r., które po stronie aktywów oraz zobowiązań i kapitału własnego wykazuje sumę 188.372.690 tys. zł, rachunek zysków i strat za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r. wykazujący zysk netto w kwocie 3.953.622 tys. zł, sprawozdanie z całkowitych dochodów za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r. wykazujące dochody całkowite w kwocie 4.075.527 tys. zł, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, sprawozdanie z przepływów pieniężnych za ten rok obrotowy oraz informację dodatkową o przyjętych zasadach rachunkowości i inne informacje objaśniające.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności jednostki oraz prawidłowość ksiąg rachunkowych odpowiedzialny jest Zarząd Banku. Zarząd Banku oraz Członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności jednostki spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości („Ustawa o rachunkowości” – Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.).

Naszym zadaniem było zbadanie załączonego sprawozdania finansowego i wyrażenie opinii o zgodności, we wszystkich istotnych aspektach, tego sprawozdania finansowego z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy jednostki oraz o prawidłowości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzenia.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do:

- (a) przepisów rozdziału 7 Ustawy o rachunkowości;
- (b) krajowych standardów rewizji finansowej wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów;
- (c) Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej.

Badanie zostało zaplanowane i przeprowadzone tak, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych błędów i przeoczeń. Badanie obejmowało między innymi sprawdzenie, na podstawie wybranej próby, dowodów potwierdzających kwoty i informacje wykazane w sprawozdaniu finansowym. Badanie obejmowało również ocenę zasad rachunkowości stosowanych przez Bank oraz istotnych oszacowań dokonywanych przy sporządzeniu sprawozdania finansowego, a także ogólną ocenę jego prezentacji. Uważamy, że nasze badanie stanowiło wystarczającą podstawę dla wyrażenia opinii.

*PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., Al. Armii Ludowej 14, 00-638 Warszawa, Polska
Telefon +48 22 523 4000, Faks +48 22 508 4040, www.pwc.pl*

AKL

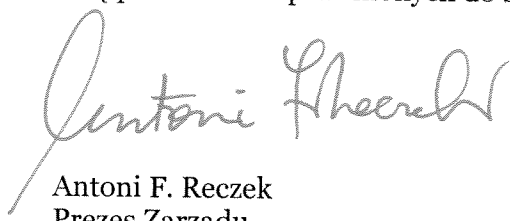
**Opinia niezależnego biegłego rewidenta
Dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA (cd.)**

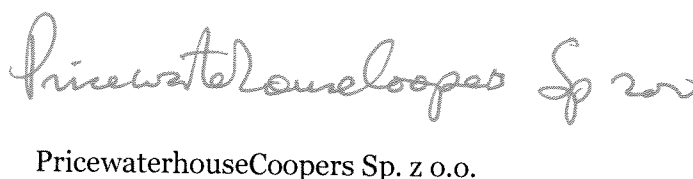
Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe we wszystkich istotnych aspektach:

- (a) przedstawia rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową Banku na dzień 31 grudnia 2011 r. oraz wynik finansowy za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r. zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską;
- (b) jest zgodne w formie i treści z obowiązującymi Bank przepisami prawa oraz Statutem Banku;
- (c) zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych zgodnie z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości.

Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności Banku za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r. uwzględniają postanowienia Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim („Rozporządzenie” – Dz. U. nr 33 poz. 259) i są zgodne z informacjami zawartymi w zbadanym sprawozdaniu finansowym.

Przeprowadzający badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., spółki wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144:

Antoni F. Reczek
Prezes Zarządu

PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

Kluczowy Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 90011

Warszawa, 29 lutego 2012 r.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA

**Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.**

**Raport z badania sprawozdania finansowego
Dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA**

Raport zawiera 50 kolejno ponumerowanych stron i składa się z następujących części:

	Strona
I. Ogólna charakterystyka Banku	2
II. Informacje dotyczące przeprowadzonego badania	5
III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki.....	6
IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego	11
V. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta	48
VI. Informacje i uwagi końcowe	50

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

I. Ogólna charakterystyka Banku

- (a) Bank został utworzony w 1919 r. jako Poczta Kasa Oszczędnościowa.

W 1950 r. Bank rozpoczął działalność jako Powszechna Kasa Oszczędności Bank Państwowy. W dniu 18 stycznia 2000 r. na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów przekształcono Powszechną Kasę Oszczędności Bank Państwowy w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa pod nazwą Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna. W dniu 12 kwietnia 2000 r. Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy, Sąd Gospodarczy XVI Wydział Rejestrowy dokonał wpisu Banku do Rejestru Handlowego. Obecnie Bank zarejestrowany jest pod numerem KRS 0000026438, a właściwym sądem rejestrowym jest Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Dla celów rozliczeń z tytułu podatków Spółce nadano dnia 14 czerwca 1993 r. numer NIP 525-000-77-38. Dla celów statystycznych jednostka otrzymała dnia 18 kwietnia 2000 r. numer REGON 016298263.

- (b) Zarejestrowany kapitał zakładowy Banku na dzień 31 grudnia 2011 r. wynosił 1.250.000 tys. zł i składał się z 1.250.000.000 akcji zwykłych o wartości nominalnej 1 zł każda, w tym:

- 312.500.000 akcji imiennych serii A;
- 197.500.000 akcji na okaziciela serii A;
- 105.000.000 akcji na okaziciela serii B;
- 385.000.000 akcji na okaziciela serii C;
- 250.000.000 akcji na okaziciela serii D.

- (c) Na dzień 31 grudnia 2011 r. akcjonariuszami Banku byli:

Nazwa akcjonariusza	Liczba posiadanych akcji	Wartość nominalna posiadanych akcji (tys. zł)	Typ posiadanych akcji (zwykłe /uprzywilejowane)	% posiadanych głosów
Skarb Państwa	512.406.277	512.406	zwykłe	40,99
Bank Gospodarstwa Krajowego	128.102.731	128.103	zwykłe	10,25
Pozostali	609.490.992	609.491	zwykłe	48,76
Razem	1.250.000.000	1.250.000		100,00

- (d) Na podstawie art. 111 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, Bank prowadzi działalność maklerską za pośrednictwem wyodrębnionej jednostki organizacyjnej Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna Oddział – Dom Maklerski PKO Banku Polskiego w Warszawie z siedzibą w Warszawie (dalej Dom Maklerski PKO BP SA).

Dom Maklerski PKO BP SA istnieje od 1991 roku. Na podstawie uchwały Komisji Papierów Wartościowych nr 17/91 z dnia 26 sierpnia 1991 roku DM PKO BP otrzymał zezwolenie na działalność w zakresie publicznego obrotu papierami wartościowymi. Uchwałą Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie SA nr 24/91 z dnia 26 września 1991 roku Dom Maklerski PKO BP SA został wpisany do rejestru uczestników bezpośrednich Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

I. Ogólna charakterystyka Banku (cd.)

(e) W badanym roku przedmiotem działalności Banku było m.in:

- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów;
- udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych;
- udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych;
- przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych;
- wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu;
- dokonywanie terminowych operacji finansowych.

Jednocześnie, Bank prowadzi działalność maklerską w ramach Domu Maklerskiego PKO BP SA oraz działalność powierniczą w ramach Biura Powiernictwa.

(f) W roku obrotowym członkami Zarządu Banku byli:

Zbigniew Jagiello	Prezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Piotr Alicki	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Bartosz Drabikowski	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Andrzej Kołatkowski	Wiceprezes Zarządu	od 9 sierpnia 2011 r.
Jarosław Myjak	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Jacek Obłąkowski	Wiceprezes Zarządu	od 30 czerwca 2011 r.
Jakub Papierski	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Krzysztof Dresler	Wiceprezes Zarządu	do 30 czerwca 2011 r.
Wojciech Papierak	Wiceprezes Zarządu	do 30 czerwca 2011 r.

(g) Jednostkami powiązanymi z Bankiem są:

Bankowe Towarzystwo Kapitałowe SA	- jednostka zależna
Bankowy Fundusz Leasingowy SA	- jednostka zależna
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych „eService” SA	- jednostka zależna
Centrum Finansowe Puławska Sp. z o.o. – w likwidacji	- jednostka zależna
Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” Sp. z o.o., Ukraina	- jednostka zależna
Inteligo Financial Services SA	- jednostka zależna
Kredobank SA, Ukraina	- jednostka zależna
PKO BP BANKOWY Powszechnie Towarzystwo Emerytalne SA	- jednostka zależna
PKO BP Finat Sp. z o.o.	- jednostka zależna
PKO Finance AB, Szwecja	- jednostka zależna
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	- jednostka zależna
Fort Mokotów Inwestycje Sp. z o.o.	- jednostka zależna
Qualia Development Sp. z o.o.	- jednostka zależna
Centrum Haffnera Sp. z o.o.	- jednostka współzależna
Centrum Obsługi Biznesu Sp. z o.o.	- jednostka współzależna
Bank Pocztowy SA	- jednostka stowarzyszona
Kolej Gondolowa Jaworzyna Krynicka SA	- jednostka stowarzyszona
Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	- jednostka stowarzyszona
Agencja Inwestycyjna CORP-SA SA	- jednostka stowarzyszona

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

I. Ogólna charakterystyka Banku (cd.)

oraz spółki należące do grup kapitałowych Bankowe Towarzystwo Kapitałowe SA, Bankowy Fundusz Leasingowy SA oraz Qualia Development Sp. z o.o. oraz podmioty współzależne pośrednio wchodzące w skład grupy kapitałowej Centrum Haffnera Sp. z o.o. i podmioty stowarzyszone pośrednio wchodzące w skład grupy kapitałowej Bank Pocztowy SA.

- (h) Bank jest emitentem papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Korzystając z możliwości wyboru zasad rachunkowości przewidzianej przepisami Ustawy, począwszy od roku 2005, Bank sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

Decyzja w sprawie sporządzania sprawozdania finansowego Banku zgodnie z tymi standardami została podjęta przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy uchwałą nr 28/2005 z dnia 19 maja 2005 r.

- (i) Bank, jako jednostka dominująca w Grupie Kapitałowej, sporządził również, pod datą 23 lutego 2012 r. skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez Unię Europejską. W celu zrozumienia sytuacji finansowej i wyników działalności Banku jako jednostki dominującej jednostkowe sprawozdanie finansowe należy czytać w powiązaniu ze sprawozdaniem skonsolidowanym.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

II. Informacje dotyczące przeprowadzonego badania

- (a) Badanie sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r. zostało przeprowadzone przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Al. Armii Ludowej 14, wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144. W imieniu podmiotu uprawnionego badanie przeprowadzone zostało pod nadzorem kluczowego biegłego rewidenta Antoniego F. Reczka (numer w rejestrze 90011).
- (b) PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. została wybrana na biegłego rewidenta Banku uchwałą nr 15/2011 Rady Nadzorczej z dnia 28 marca 2011 r. na podstawie paragrafu 15 ustęp 1 punkt 3 Statutu Banku.
- (c) PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. oraz kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie są niezależni od badanej jednostki w rozumieniu art. 56 ust. 2-4 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. Nr 77, poz. 649 z późn. zm.).
- (d) Badanie przeprowadzono na podstawie umowy zawartej w dniu 14 kwietnia 2011 r. w okresie:
- badanie wstępne od 28 października do 22 grudnia 2011 r.;
 - badanie końcowe od 9 stycznia do 29 lutego 2012 r.

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki

Sprawozdanie finansowe nie uwzględnia wpływu inflacji. Ogólny wskaźnik zmian poziomu cen towarów i usług konsumpcyjnych (od grudnia do grudnia) wyniósł w badanym roku 4,6% (3,1% w 2010 r.).

Poniższe komentarze przedstawiono w oparciu o wiedzę uzyskaną w trakcie badania sprawozdania finansowego.

- Na dzień 31 grudnia 2011 r. suma aktywów wyniosła 188.372.690 tys. zł i uległa zwiększeniu o 21.133.771 tys. zł (tj. 13%) w porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2010 r.
- Wzrost ten został sfinansowany głównie zwiększeniem zobowiązań wobec klientów o 14.741.626 tys. zł (tj. 11%) – przede wszystkim w wyniku przyrostu depozytów oraz zwiększeniem zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych o 3.105.588 tys. zł (tj. 100%) na skutek emisji głównie obligacji na rynek polski, przy jednoczesnym wzroście salda zobowiązań wobec banków o 1.157.209 tys. zł (tj. 28%), a także kapitałów własnych o 1.600.527 tys. zł (tj. 8%).
- Podstawowym źródłem finansowania aktywów w 2011 r. były zobowiązania wobec klientów (podobnie w roku ubiegłym). Saldo zobowiązań wobec klientów wyniosło na dzień bilansowy 150.030.681 tys. zł i stanowiło 80% sumy bilansowej (spadek o 1 pp. w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2010 r.). Zmiana salda zobowiązań wobec klientów była głównie efektem znacznego przyrostu zobowiązań wobec osób fizycznych (wzrost o 9.077.028 tys. zł, tj. 10%, w porównaniu do salda na dzień 31 grudnia 2010 r.) oraz podmiotów gospodarczych (wzrost o 7.889.181 tys. zł, tj. 23%, w porównaniu do salda na dzień 31.12.2010 r.), w tym zobowiązania z tytułu pożyczki udzielonej przez spółkę zależną PKO Finance AB w kwocie 250.000 tys. CHF (komentarz 13). Pożyczka dotyczy przeprowadzonej w 2011 r. w imieniu Banku przez PKO Finance AB emisji obligacji na rynki międzynarodowe.
- Saldo zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych na dzień 31 grudnia 2011 r. wyniosło 3.105.588 tys. zł i dotyczyło krótkoterminowych obligacji wyemitowanych na rynek polski w kwocie 2.929.973 tys. zł oraz bankowych papierów wartościowych strukturyzowanych opartych o indeks S&P500, cenę złota bądź cenę miedzi w kwocie 175.615 tys. zł (brak zobowiązań z tytułu emisji na dzień 31 grudnia 2010 r.).
- Saldo zobowiązań wobec innych banków wyniosło 5.321.390 tys. zł na dzień bilansowy (wzrost o 1.157.209 tys. zł, tj. 28% w stosunku do roku ubiegłego) i składało się głównie z otrzymanego kredytu konsorcjalnego we frankach szwajcarskich, którego wartość w walucie polskiej wyniosła 3.443.872 tys. zł (2.999.116 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r. – wzrost wyceny kredytu o 15% wynikał głównie z analogicznego wzrostu kursu franka szwajcarskiego w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2010 r.). Wzrosły również salda przyjętych depozytów międzybankowych (wzrost o 399.877 tys. zł, tj. 41%) oraz rachunków bieżących (wzrost o 378.038 tys. zł, tj. 861 %) (komentarz 12).

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki (cd.)

- Na dzień 31 grudnia 2011 r. zobowiązania z tytułu ujemnej wyceny instrumentów pochodnych wyniosły 2.645.281 tys. zł (2.404.795 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r.). Wzrost salda na dzień bilansowy był głównie rezultatem wyższej wyceny transakcji IRS oraz terminowych transakcji walutowych w porównaniu do stanu na koniec 2010 r. i był kompensowany spadkiem ujemnej wyceny transakcji CIRS (komentarz 4).
- Saldo zobowiązań podporządkowanych wyniosło 1.614.377 tys. zł na dzień bilansowy (1.611.779 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r.) i dotyczyło wyceny obligacji wyemitowanych przez Bank w 2007 r. w kwocie nominalnej 1.600.700 tys. zł (komentarz 15).
- Wartość kapitałów własnych na dzień 31 grudnia 2011 r. wyniosła 22.802.375 tys. zł (21.201.848 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r.). Na wzrost salda wpłynął przede wszystkim zysk wygenerowany w 2011 r. przez Bank w kwocie 3.953.622 tys. zł. Jednocześnie, Bank przeznaczył 2.475.000 tys. zł z zysku 2010 r. na wypłatę dywidendy. Pozostała część zysku 2010 r. została przeznaczona na podniesienie kapitału zapasowego (800.000 tys. zł) oraz rezerwowego (36.209 tys. zł) (komentarz 18).
- Wartość funduszy własnych liczona na bazie regulacyjnej wyniosła 17.347.921 tys. zł na dzień 31 grudnia 2011 r. (16.562.906 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r.) i była wyższa o 5.712.542 tys. zł od całkowitego wymogu kapitałowego (11.635.379 tys. zł na koniec 2011 r.). Współczynnik wypłacalności liczony na dzień bilansowy na bazie portfela bankowego i handlowego wyniósł 11,93% i uległ zmniejszeniu w porównaniu do końca poprzedniego roku o 0,06 pp. Spadek współczynnika wypłacalności wynikał głównie ze wzrostu wymogu z tytułu ryzyka kredytowego o 860.601 tys. zł (tj. 9%) spowodowanego przyrostem portfela kredytowego, kompensowanego wzrostem funduszy własnych o 785.015 tys. zł (tj. 5%), przede wszystkim na skutek zaliczenia części zysku na kapitał zapasowy.
- Wyższy poziom finansowania znalazł przełożenie przede wszystkim na wzrost salda kredytów i pożyczek udzielonych klientom – zmiana o 11.125.520 tys. zł (tj. 9%) oraz salda inwestycyjnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży – zmiana o 4.292.681 tys. zł (tj. 43%). Wzrosły również salda kasy i środków w Banku Centralnym – zmiana o 2.947.718 tys. zł (tj. 48%), instrumentów finansowych wyznaczonych do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (wzrost o 1.708.870 tys. zł, tj. 16%) oraz dodatniej wyceny instrumentów pochodnych (wzrost o 1.345.385 tys. zł, tj. 78%).
- Na dzień bilansowy kredyty i pożyczki udzielone klientom wyniosły 140.058.649 tys. zł i stanowiły 74% wartości sumy aktywów (spadek o 3 pp. w porównaniu do końca 2010 r.). Wartość brutto portfela kredytowego na dzień 31 grudnia 2011 r. wynosiła 145.041.439 tys. zł i wzrosła w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. o 11.842.826 tys. zł (tj. 9%). Wzrost ten wynikał głównie ze zwiększenia salda kredytów mieszkaniowych i dla deweloperów oraz gospodarczych udzielonych klientom sektora niefinansowego (wzrost odpowiednio o 8.477.904 tys. zł, tj. 14% oraz 4.494.713 tys. zł, tj. 12%) (komentarz 6).

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki (cd.)

- Jakość portfela kredytowego na datę bilansową mierzona udziałem kredytów z rozpoznaną utratą wartości w całości salda kredytów i pożyczek uległa nieznacznemu pogorszeniu w stosunku do końca 2010 r. Na dzień 31 grudnia 2011 r. udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości w całości salda kredytów i pożyczek wzrósł o 0,1 pp. i wyniósł 7,2%. Jednocześnie wskaźnik pokrycia odpisami aktualizującymi należności kredytowych ze stwierdzoną utratą wartości wyniósł 41,7% na dzień 31 grudnia 2011 r. i wzrósł w porównaniu do końca poprzedniego roku obrotowego o 1,8 pp. Spadek jakości portfela kredytowego dotyczył przede wszystkim kredytów dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz kredytów hipotecznych.
- Saldo inwestycyjnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży wyniosło na dzień bilansowy 14.168.933 tys. zł i było wyższe o 4.292.681 tys. zł (tj. 43%) od salda na koniec 2010 r. Wzrost dotyczył głównie obligacji skarbowych (wzrost o 2.823.806 tys. zł, tj. 51%). Wyższe niż przed rokiem były również salda obligacji korporacyjnych (wzrost o 828.287 tys. zł, tj. 55%) oraz komunalnych (wzrost o 634.183 tys. zł, tj. 22%). Całość salda dotyczy emitentów polskich (komentarz 7).
- Saldo aktywów finansowych wyznaczonych do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat na dzień bilansowy wyniosło 12.467.201 tys. zł. Wzrost salda (o 1.708.870 tys. zł, tj. 16%) wynikał głównie ze zmiany struktury salda – zwiększył się udział krótkoterminowych bonów pieniężnych NBP (wzrost o 4.596.011 tys. zł, tj. 115%), niższe niż przed rokiem było saldo polskich obligacji skarbowych w złotych (spadek o 3.420.366 tys. zł, tj. 72%) (komentarz 5).
- Pozostałe aktywa płynne – składające się z kasy i środków w Banku Centralnym, należności od banków, aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu i pochodnych instrumentów finansowych wzrosły łącznie na dzień bilansowy o 4.041.502 tys. zł (tj. 34%), co wynikało głównie ze zwiększenia stanu kasy i środków w Banku Centralnym (wzrost o 2.947.718 tys. zł, tj. 48%) oraz pochodnych instrumentów finansowych (wzrost o 1.345.385 tys. zł, tj. 78%) (komentarze 1-4).
- Wskaźniki płynności Banku do 1 miesiąca i do 3 miesięcy kalkulowane na podstawie danych o zapadalnych aktywach i wymagalnych pasywach według urealnionych terminów wymagalności wyniosły odpowiednio 1,90 i 1,66 (1,98 i 1,80 na koniec 2010 r.).
- Udział aktywów pracujących w aktywach ogółem wzrósł o 0,1 pp. w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. i wyniósł na koniec 2011 r. 94,1%. Wskaźnik kredytów do depozytów (K/D) ukształtował się na poziomie 93,4% na koniec 2011 r. (95,3% na koniec 2010 r.).
- Wynik na działalności operacyjnej wyniósł w 2011 r. 4.913.931 tys. zł i był wyższy od wyniku 2010 r. o 791.014 tys. zł (tj. 19%). Na wartość tego wyniku złożyły się przede wszystkim: wynik z tytułu odsetek w kwocie 7.504.969 tys. zł, wynik z tytułu prowizji i opłat w kwocie 2.872.801 tys. zł oraz wynik z pozycji wymiany w kwocie 331.367 tys. zł. Jednocześnie, wynik na działalności operacyjnej pomniejszały ogólne koszty administracyjne w kwocie 4.058.490 tys. zł oraz wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw w kwocie 1.812.122 tys. zł.

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki (cd.)

- Wynik odsetkowy w 2011 r. wyniósł 7.504.969 tys. zł i był o 1.121.193 tys. zł (tj. 18%) wyższy od wyniku osiągniętego w 2010 r. Główną przyczyną wzrostu były wyższe przychody z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom (wzrost o 1.335.089 tys. zł, tj. 16%), wynikające głównie z przyrostu wolumenu portfela kredytowego Banku o 9%. W 2011 r. marża odsetkowa, liczona jako stosunek wyniku odsetkowego do przychodów odsetkowych, wzrosła o 1 pp. w porównaniu do 2010 r. i wyniosła 64% (komentarz 19). Rozpiętość odsetkowa, liczona jako różnica pomiędzy stopą przychodu odsetkowego z aktywów pracujących a ceną środków obcych wyniosła 4,2% i nie zmieniła się istotnie (wzrost o 0,2 pp.) w stosunku do 2010 r.
- Wynik z tytułu prowizji i opłat w 2011 r. był niższy niż w 2010 r. i wyniósł 2.872.801 tys. zł (spadek o 64.758 tys. zł, tj. 2%) – przede wszystkim z powodu niższych niż przed rokiem przychodów prowizyjnych. W stosunku do 2010 r. przychody z tytułu prowizji i opłat spadły o 56.607 tys. zł (spadek o 2% do kwoty 3.621.880 tys. zł). Spadek dotyczył głównie prowizji z tytułu ubezpieczeń kredytów (spadek o 138.002 tys. zł, tj. 21%) i częściowo był kompensowany przez wzrost przychodów z tytułu kart płatniczych oraz z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek (wzrosty odpowiednio o 57.237 tys. zł i 49.934 tys. zł, tj. 6% i 10%). Jednocześnie nastąpił wzrost kosztów z tytułu prowizji i opłat o 8.151 tys. zł (tj. 1%) do kwoty 749.079 tys. zł (komentarz 20).
- Wynik z pozycji wymiany wyniósł w badanym roku 331.367 tys. zł i był niższy od wyniku 2010 r. o kwotę 9.981 tys. zł (tj. 3%). Wynik z pozycji wymiany jest pozycją netto dodatniej wyceny w kwocie 523.174 tys. zł (wycena ujemna 1.026.841 tys. zł w 2010 r.) dotyczącej różnic kursowych od instrumentów wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz ujemnej wyceny w kwocie 191.807 tys. zł (wycena dodatnia w kwocie 1.368.189 tys. zł w 2010 r.) dotyczącej pozostałych aktywów i zobowiązań oraz zrealizowanych różnic kursowych (komentarz 23).
- W 2011 r. ogólne koszty administracyjne były o 156.378 tys. zł (tj. 4%) wyższe niż w roku poprzednim i wyniosły 4.058.490 tys. zł. Zwiększeniu kosztów świadczeń pracowniczych oraz kosztów rzeczowych łącznie o 63.694 (tj. 2%) towarzyszył wzrost kosztów opłat na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego o 83.353 tys. zł (tj. 156%) (komentarz 25). Ogólna efektywność działania, liczona jako iloraz kosztów do przychodów (wskaźnik C/I) uległa w 2011 r. poprawie (spadek wskaźnika o 2,2 pp. do 37,6%). Pozytywna zmiana wskaźnika spowodowana była wyższymi niż w 2010 r. przychodami (przede wszystkim z tytułu odsetek).
- Odpisy netto z tytułu utraty wartości wyniosły w 2011 r. 1.812.122 tys. zł. (1.767.046 tys. zł w 2010 r.). Wzrost odpisów netto (ujmowanych w rachunku zysków i strat) dotyczył głównie kredytów gospodarczych oraz mieszkaniowych i dla deweloperów udzielonych klientom – wzrost odpowiednio o 156.461 tys. zł (tj. 29%) oraz 120.907 tys. zł (tj. 47%) i był kompensowany spadkiem odpisów netto z tytułu kredytów konsumpcyjnych (spadek o 146.686 tys. zł, tj. 18%). Jednocześnie, niższe o 68.886 tys. zł (tj. 66%) były w 2011 r. koszty utworzenia rezerw na zobowiązania pozabilansowe (komentarz 24). Koszt ryzyka wyniósł w 1,3% w 2011 r. (1,4% w 2010 r.).

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki (cd.)

- Rentowność brutto (liczona jako zysk brutto do przychodów ogółem) wyniosła w badanym roku 30,7% i zwiększyła się w porównaniu do roku ubiegłego o 2,0 pp.
- Obciążenie podatkowe w 2011 r. wyniosło 960.309 tys. zł (811.708 tys. zł w 2010 r.). Efektywna stopa opodatkowania wyniosła w 2011 r. 19,5% i była niższa o 0,2 pp. w porównaniu do 2010 r.
- W rezultacie w 2011 r. Bank osiągnął zysk netto w kwocie 3.953.622 tys. zł, który był wyższy od wyniku za 2010 r. o kwotę 642.413 tys. zł (tj. 19%). Rentowność netto (liczona jako zysk netto do przychodów ogółem) wyniosła w 2011 r. 24,7% (23,1% w 2010 r.).
- Wskaźnik zwrotu z aktywów (liczony jako zysk netto do średniego stanu aktywów ogółem) wyniósł w 2011 r. 2,2% i w porównaniu do 2010 r. wzrósł o 0,1 pp. W badanym roku wskaźnik zwrotu z kapitału wyniósł 18,0% i był o 2,0 pp. wyższy niż w 2010 r.

Sprawozdanie finansowe Banku zostało sporządzone zgodnie z zasadą kontynuacji działalności.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ na dzień 31 grudnia 2011 r.

AKTYWA	Komentarz	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.	Zmiana	Zmiana	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.
		tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)	Struktura (%)	Struktura (%)
Kasa, środki w Banku Centralnym	1.	9.060.280	6.112.562	2.947.718	48	5	4
Należności od banków	2.	2.320.198	2.379.239	(59.041)	(2)	1	1
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	3.	1.311.089	1.503.649	(192.560)	(13)	1	1
Pochodne instrumenty finansowe	4.	3.065.149	1.719.764	1.345.385	78	2	1
Instrumenty finansowe wyznaczone do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	5.	12.467.201	10.758.331	1.708.870	16	7	7
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	6.	140.058.649	128.933.129	11.125.520	9	74	77
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	7.	14.168.933	9.876.252	4.292.681	43	7	6
Inwestycje w jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone	8.	1.497.975	1.467.507	30.468	2	1	1
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży		20.410	19.784	626	3	-	-
Wartości niematerialne	9.	1.522.568	1.528.267	(5.699)	-	1	1
Rzeczowe aktywa trwałe	10.	2.013.314	2.077.140	(63.826)	(3)	1	1
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	26.	384.134	462.923	(78.789)	(17)	-	-
Inne aktywa	11.	482.790	400.372	82.418	21	-	-
Aktywa razem		188.372.690	167.238.919	21.133.771	13	100	100

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ na dzień 31 grudnia 2011 r. (cd.)

ZOBOWIĄZANIA		31.12.2011 r.	31.12.2010 r.	Zmiana	Zmiana	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.
I KAPITAŁY WŁASNE						Struktura	Struktura
	Komentarz	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)	(%)	(%)
Zobowiązania wobec Banku Centralnego		3.454	3.370	84	2	-	-
Zobowiązania wobec innych banków	12.	5.321.390	4.164.181	1.157.209	28	3	3
Pochodne instrumenty finansowe	4.	2.645.281	2.404.795	240.486	10	1	1
Zobowiązania wobec klientów	13.	150.030.681	135.289.055	14.741.626	11	80	81
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	14.	3.105.588	-	3.105.588	100	2	-
Zobowiązania podporządkowane	15.	1.614.377	1.611.779	2.598	-	1	1
Pozostałe zobowiązania	16.	2.156.523	1.787.599	368.924	21	1	1
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		77.532	61.854	15.678	25	-	-
Rezerwy	17.	615.489	714.438	(98.949)	(14)	-	-
Zobowiązania razem		165.570.315	146.037.071	19.533.244	13	88	87
Kapitał zakładowy		1.250.000	1.250.000	-	-	1	1
Pozostałe kapitały		17.598.753	16.640.639	958.114	6	9	11
Wynik roku bieżącego		3.953.622	3.311.209	642.413	19	2	1
Kapitały własne	18.	22.802.375	21.201.848	1.600.527	8	12	13
Zobowiązania i kapitały własne razem		188.372.690	167.238.919	21.133.771	13	100	100

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

		2011 r.	2010 r.	Zmiana	Zmiana	2011 r.	2010 r.
	Komentarz	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)	Struktura (%)	Struktura (%)
Przychody z tytułu odsetek		11.818.059	10.107.552	1.710.507	17	74	70
Koszty z tytułu odsetek		(4.313.090)	(3.723.776)	(589.314)	16	40	37
Wynik z tytułu odsetek	19.	7.504.969	6.383.776	1.121.193	18		
Przychody z tytułu prowizji i opłat		3.621.880	3.678.487	(56.607)	(2)	23	26
Koszty z tytułu prowizji i opłat		(749.079)	(740.928)	(8.151)	1	7	7
Wynik z tytułu prowizji i opłat	20.	2.872.801	2.937.559	(64.758)	(2)		
Przychody z tytułu dywidend	21.	94.028	109.895	(15.867)	(14)	-	1
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	22.	(78.538)	(56.489)	(22.049)	39	1	1
Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych		16.303	71.282	(54.979)	(77)	-	1
Wynik z pozycji wymiany	23.	331.367	341.348	(9.981)	(3)	2	2
Pozostałe przychody operacyjne		110.791	48.012	62.779	131	1	-
Pozostałe koszty operacyjne		(67.178)	(43.308)	(23.870)	55	-	-
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw	24.	(1.812.122)	(1.767.046)	(45.076)	3	15	17
Ogólne koszty administracyjne	25.	(4.058.490)	(3.902.112)	(156.378)	4	37	38
Wynik na działalności operacyjnej / Zysk brutto		4.913.931	4.122.917	791.014	19		
Podatek dochodowy	26.	(960.309)	(811.708)	(148.601)	18		
Zysk netto		3.953.622	3.311.209	642.413	19		
Przychody razem		15.992.428	14.356.576	1.635.852	11	100	100
Koszty razem		(11.078.497)	(10.233.659)	(844.838)	8	100	100
Zysk brutto		4.913.931	4.122.917	791.014	19		

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

Wybrane wskaźniki charakteryzujące sytuację majątkową i finansową oraz wyniki finansowe Banku

Działalność gospodarczą Banku, jego wynik finansowy za rok obrotowy oraz sytuację majątkową i finansową na dzień bilansowy w porównaniu do roku ubiegłego charakteryzują następujące wskaźniki (1):

	2011 r.	2010 r.
Wskaźniki rentowności		
Rentowność brutto (zysk brutto / przychody ogółem)	30,7%	28,7%
Rentowność netto (zysk netto / przychody ogółem)	24,7%	23,1%
Wskaźnik zwrotu z kapitału (zysk netto / średnie aktywa netto) (2)	18,0%	16,0%
Wskaźnik zwrotu z aktywów (zysk netto / średnie aktywa ogółem) (2)	2,2%	2,1%
Wskaźnik kosztów / przychodów (ogólne koszty administracyjne / wynik na działalności bankowej) (3)	37,6%	39,8%
Stopa przychodu odsetkowego z aktywów pracujących (przychody z tytułu odsetek / średnie aktywa pracujące) (2)	7,1%	6,7%
Cena środków obcych (koszty odsetek / średnie zobowiązania oprocentowane) (2)	2,9%	2,7%
Wskaźniki jakości aktywów		
Udział aktywów pracujących w aktywach ogółem (4)	94,1%	94,0%
Udział kredytów ze stwierdzoną utratą wartości w kredytach dla klientów brutto ogółem	7,2%	7,1%
Pokrycie odpisami aktualizującymi kredytów dla klientów z utratą wartości	41,7%	39,9%
Koszt ryzyka (5)	1,3%	1,4%
Wskaźniki płynności		
Płynność do 1 miesiąca (6)	1,90	1,98
Płynność do 3 miesięcy (6)	1,66	1,80
Kredyty do depozytów	93,4%	95,3%
Inne wskaźniki		
Współczynnik wypłacalności	11,93%	11,99%
Fundusze własne (tys. zł)	17.347.921	16.562.906
Całkowity wymóg kapitałowy (tys. zł)	11.635.379	11.049.447

- (1) Wartości poszczególnych wskaźników mogą być różne od wskaźników przedstawionych w sprawozdaniu finansowym ze względu na odmienny sposób kalkulacji.
(2) Stany średnie pozycji bilansowych obliczono na podstawie stanu poszczególnych pozycji na początku i końcu bieżącego oraz poprzedniego roku obrotowego.
(3) Wynik na działalności bankowej rozumiany jako wynik na działalności operacyjnej pomniejszony o ogólne koszty administracyjne oraz wynik z tytułu odpisów aktualizujących.
(4) Aktywa pracujące definiowane są jako środki w banku centralnym (bez kasy), należności od banków i kredyty i pożyczki udzielone klientom, inwestycyjne, wyznaczone do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz przeznaczone do obrotu papiery wartościowe.
(5) Koszt ryzyka jest kalkulowany jako iloraz wyniku odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom za okres i średniego salda kredytów i pożyczek udzielonych klientom brutto.
(6) Wskaźniki płynności rozumiane są jako stosunek zapadalnych aktywów do wymagalnych pasywów według urealnionych terminów zapadalności na dzień bilansowy.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

Sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2011 r.

1. Kasa, środki w Banku Centralnym

Na dzień 31 grudnia 2011 r. saldo pozycji „Kasa, środki w Banku Centralnym” wynosiło 9.060.280 tys. zł (6.112.562 tys. zł na koniec 2010 r.), z czego 6.845.759 tys. zł stanowiły środki utrzymywane przez Bank na rachunku w Narodowym Banku Polskim (3.782.717 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r.).

Na dzień bilansowy Bank naliczał i utrzymywał rezerwę obowiązkową zgodnie z Uchwałą Nr 15/2004 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 13 kwietnia 2004 r. w sprawie zasad i trybu naliczania oraz utrzymywania przez banki rezerwy obowiązkowej. Na dzień 31 grudnia 2011 r. deklarowana rezerwa obowiązkowa do utrzymywania w NBP wynosiła 4.975.268 tys. zł (4.553.482 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r.).

2. Należności od banków

Saldo należności od banków na poszczególne daty bilansowe oraz ich dynamikę zaprezentowano w poniższej tabeli:

	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Lokaty w innych bankach	1.914.393	1.501.919	412.474	27
Rachunki bieżące	279.622	557.408	(277.786)	(50)
Udzielone kredyty i pożyczki	125.777	317.531	(191.754)	(60)
- w tym: dla jednostek powiązanych	119.705	233.476	(113.771)	(49)
Należności z tytułu nierozliczonych transakcji	32.385	28.089	4.296	15
Środki pieniężne w drodze	1.731	6.862	(5.131)	(75)
Razem	2.353.908	2.411.809	(57.901)	(2)
Odpis z tytułu utraty wartości należności	(33.710)	(32.570)	(1.140)	4
Razem netto	2.320.198	2.379.239	(59.041)	(2)

Spadek salda udzielonych kredytów i pożyczek o 191.754 tys. zł (tj. 60%) był rezultatem głównie spłaty przez Kredobank SA części kredytu udzielonego przez Bank (spadek zaangażowania o 113.771 tys. zł, tj. 49% w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2010 r.). Spadek ten był częściowo rekompensowany zwiększeniem stanu lokat w innych bankach (wzrost o 412.474 tys. zł, tj. 27%).

Na dzień 31 grudnia 2011 r. odpis z tytułu utraty wartości należności od banków wyniósł 33.710 tys. zł i był o 1.140 tys. zł (tj. 4%) wyższy w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. Na saldo składał się głównie odpis na należności od banku z tytułu nierozliczonych transakcji instrumentami pochodnymi, postawionych w stan wymagalności w wysokości 32.385 tys. zł (28.089 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r.).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

2. Należności od banków (cd.)

Należności denominowane w walutach obcych stanowiły równowartość 1.975.590 tys. zł (tj. 84%) salda należności od banków na dzień bilansowy (2.168.762 tys. zł, tj. 90% salda na dzień 31 grudnia 2010 r.).

3. Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

Na saldo „Aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu” na dzień 31 grudnia 2011 r. o wartości 1.311.089 tys. zł składały się następujące pozycje:

	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Polskie obligacje skarbowe (PLN)	1.219.069	1.483.144	(264.075)	(18)
Bony skarbowe	49.402	-	49.402	100
Inne	42.618	20.505	22.113	108
Razem	1.311.089	1.503.649	(192.560)	(13)

Spadek wyceny aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu o 192.560 tys. zł (tj. 13%) na dzień bilansowy był spowodowany zmniejszeniem zaangażowania Banku w polskie obligacje skarbowe (spadek o 264.075 tys. zł, tj. 18%) i był częściowo rekompensowany wzrostem zaangażowania Banku w bony skarbowe (wzrost o 49.402 tys. zł, brak w portfelu na dzień 31 grudnia 2010 r.) oraz innych papierów wartościowych (wzrost o 22.113 tys. zł, tj. 108%). Portfel aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu podlegał znaczącym fluktuacjom na koniec poszczególnych miesięcy badanego okresu, osiągając najwyższe saldo na koniec marca 2011 r. (3.329.249 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2011 r. polskie obligacje skarbowe stanowiły 93% salda wszystkich aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

4. Pochodne instrumenty finansowe

Saldo należności z tytułu dodatniej wyceny instrumentów pochodnych w porównaniu do końca 2010 r. wzrosło o 1.345.385 tys. zł (tj. 78%) i na dzień 31 grudnia 2011 r. wynosiło 3.065.149 tys. zł. Saldo zobowiązań z tytułu ujemnej wyceny instrumentów pochodnych wyniosło 2.645.281 tys. zł i w porównaniu do końca 2010 r. uległo zwiększeniu o 240.486 tys. zł (tj. 10%). Na powyższe kwoty składały się następujące pozycje:

	31.12.2011 r.	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.	31.12.2010 r.
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Swapy stopy procentowej	2.399.482	2.378.165	1.586.292	2.252.113
- w tym CIRS	419.640	421.039	126.219	687.977
Walutowe transakcje terminowe	557.624	195.991	80.560	126.585
Opcje	106.492	70.112	46.397	25.382
Inne	1.551	1.013	6.515	715
Razem	3.065.149	2.645.281	1.719.764	2.404.795

Zmianę powyższych sald na 31 grudnia 2011 r. w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. zaprezentowano w tabeli poniżej:

	Zmiana	Zmiana	Zmiana	Zmiana
	Aktywa	Aktywa	Zobowiązania	Zobowiązania
	tys. zł	%	tys. zł	%
Swapy stopy procentowej	813.190	51	126.052	6
- w tym CIRS	293.421	232	(266.938)	(39)
Walutowe transakcje terminowe	477.064	592	69.406	55
Opcje	60.095	130	44.730	176
Inne	(4.964)	(76)	298	42
Razem	1.345.385	78	240.486	10

W 2011 r. nastąpił wzrost zarówno dodatniej, jak i ujemnej wyceny transakcji pochodnych. Najbardziej znacząca zmiana dotyczyła wzrostu dodatniej wyceny transakcji stopy procentowej oraz walutowych transakcji terminowych i wiązała się m.in. ze wzrostem nominalu zawartych transakcji (wzrost odpowiednio o 157.708.950 tys. zł, tj. 36% oraz 23.845.195 tys. zł, tj. 95%).

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

4. Pochodne instrumenty finansowe (cd.)

Od 2009 r. Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń (portfelowe zabezpieczenie przepływów pieniężnych) zgodnie z MSR39 F6.2 – F6.3. W 2011 r. Bank ustanowił jedno nowe powiązanie zabezpieczające:

- Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów w CHF o zmiennym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS. W związku z ustanowieniem nowej relacji zabezpieczającej w 2011 r. w sprawozdaniu z całkowitych dochodów ujęto kwotę 28.415 tys. zł netto.

Ponadto Bank nadal stosował utworzone w latach poprzednich relacje zabezpieczające:

- zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów hipotecznych w CHF oraz lokat negocjowanych w PLN, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych oraz ryzyka kursowego, z wykorzystaniem transakcji CIRS – w związku z zastosowaniem strategii w 2011 r. w sprawozdaniu z całkowitych dochodów ujęto kwotę 45.337 tys. zł netto,
- zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów w EUR o zmiennym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS – w związku z zastosowaniem strategii w 2011 r. w sprawozdaniu z całkowitych dochodów ujęto kwotę 70.325 tys. zł netto,
- zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów PLN o zmiennym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS – w związku z zastosowaniem strategii w 2011 r. w sprawozdaniu z całkowitych dochodów ujęto kwotę 184 tys. zł netto.

Łącznie, w wyniku stosowania rachunkowości zabezpieczeń Bank rozpoznał w sprawozdaniu z całkowitych dochodów po uwzględnieniu podatku odroczonego kwotę 144.261 tys. zł (98.648 tys. zł po uwzględnieniu podatku odroczonego w 2010 r.). Jednocześnie, w rachunku zysków i strat Bank rozpoznał część nieefektywną zmienności przepływów pieniężnych w kwocie 64.342 tys. zł (82.879 tys. zł w 2010 r.) (komentarz 22).

Jednocześnie, z całkowitych dochodów rozliczeniu do wyniku finansowego uległa kwota (1.112.235) tys. zł (267.292 tys. zł w 2010 r.) (komentarz 19).

Zgodnie z zasadami rachunkowości Banku wycena transakcji pochodnych zabezpieczających podlega dekompozycji i wpływa na następujące pozycje:

- różnice kursowe z tytułu rewaluacji nominalu – wynik z pozycji wymiany;
- odsetki naliczone na dzień bilansowy – wynik z tytułu odsetek;
- wycena rynkowa do wartości godziwej – kapitał z aktualizacji wyceny oraz wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej (w części nieefektywnej).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

4. Pochodne instrumenty finansowe (cd.)

Na dzień bilansowy wycena netto transakcji pochodnych desygnowanych do rachunkowości zabezpieczeń w ramach dwóch stosowanych przez Bank relacji zabezpieczających opartych o te instrumenty wyniosła 174.327 tys. zł:

	Aktywa 31.12.2011 r. tys. zł	Zobowiązania 31.12.2011 r. tys. zł	Netto 31.12.2011 r. tys. zł
Wycena do wartości godziwej, w tym:	313.182	67.845	381.027
- wycena do dnia wprowadzenia rachunkowości zabezpieczeń (wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej)	111.117	(100.373)	10.744
- wycena od dnia objęcia rachunkowością zabezpieczeń (kapitał z aktualizacji wyceny)	202.065	168.218	370.283
Różnice kursowe z tytułu rewaluacji nominalu (wynik z pozycji wymiany)	74.732	(453.863)	(379.131)
Odsetki naliczone (wynik odsetkowy)	129.011	43.420	172.431
Razem	516.925	(342.598)	174.327

Na dzień 31 grudnia 2010 r. wycena netto transakcji pochodnych desygnowanych do rachunkowości zabezpieczeń wyniosła (402.062) tys. zł:

	Aktywa 31.12.2010 r. tys. zł	Zobowiązania 31.12.2010 r. tys. zł	Netto 31.12.2010 r. tys. zł
Wycena do wartości godziwej, w tym:	114.394	202.271	316.665
- wycena do dnia wprowadzenia rachunkowości zabezpieczeń (wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej)	140.855	(101.320)	39.535
- wycena od dnia objęcia rachunkowością zabezpieczeń (kapitał z aktualizacji wyceny)	(26.461)	303.591	277.130
Różnice kursowe z tytułu rewaluacji nominalu (wynik z pozycji wymiany)	(74.055)	(822.521)	(896.576)
Odsetki naliczone (wynik odsetkowy)	113.582	64.267	177.849
Razem	153.921	(555.983)	(402.062)

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

5. Instrumenty finansowe wyznaczone do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Saldo „Instrumentów finansowych wyznaczonych do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat” w porównaniu do końca 2010 r. wzrosło o 1.708.870 tys. zł (tj. 16%) i na dzień 31 grudnia 2011 r. wyniosło 12.467.201 tys. zł. W skład portfela wchodziły następujące kategorie papierów wartościowych:

	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Bony pieniężne NBP	8.593.791	3.997.780	4.596.011	115
Bony skarbowe	2.180.148	1.893.058	287.090	15
Polskie obligacje skarbowe PLN	1.318.278	4.738.644	(3.420.366)	(72)
Obligacje komunalne EUR	143.973	128.849	15.124	12
Polskie obligacje skarbowe EUR	122.089	-	122.089	100
Obligacje komunalne PLN	108.922	-	108.922	100
Razem	12.467.201	10.758.331	1.708.870	16

Wzrost salda instrumentów finansowych wyznaczonych do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wynikał głównie ze zwiększenia zaangażowania Banku w krótkoterminowe papiery wartościowe – w porównaniu do końca 2010 r. salda bonów pieniężnych NBP oraz bonów skarbowych zwiększyły się odpowiednio o 4.596.011 tys. zł (tj. 115%) oraz 287.090 tys. zł (tj. 15%). Wzrost ten był częściowo kompensowany spadkiem salda obligacji skarbowych w złotych (spadek o 3.420.366 tys. zł, tj. 72% w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2010 r.). Najbardziej znaczący wzrost zaangażowania Banku w bony pieniężne miał miejsce w grudniu 2011 r. – zwiększenie salda o 3.595.066 tys. zł w stosunku do miesiąca poprzedniego.

Emitentami wszystkich instrumentów finansowych wyznaczonych do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat były podmioty polskie. Na dzień bilansowy, 11% salda stanowiły instrumenty notowane na zorganizowanych giełdach (29% na koniec 2010 r.).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

6. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Portfel kredytów i pożyczek udzielonych klientom mierzony wartością brutto udzielonych kredytów wzrósł w 2011 r. o 11.842.826 tys. zł (tj. 9%) w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2010 r., osiągając wartość 145.041.439 tys. zł.

Analizę struktury i jakości portfela kredytowego zaprezentowano w punktach poniżej.

a) Struktura rodzajowa portfela kredytowego Banku

	31.12.2011 r. tys. zł	31.12.2010 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Sektor finansowy (z wyłączeniem banków)	3.220.155	4.252.926	(1.032.771)	(24)
kredyty gospodarcze	3.220.155	4.252.926	(1.032.771)	(24)
Sektor niefinansowy	136.754.855	125.095.189	11.659.666	9
kredyty mieszkaniowe i dla deweloperów	70.880.841	62.402.937	8.477.904	14
kredyty gospodarcze	41.625.770	37.131.057	4.494.713	12
kredyty konsumpcyjne	24.248.244	25.561.195	(1.312.951)	(5)
Sektor budżetowy	5.066.429	3.850.498	1.215.931	32
kredyty gospodarcze	5.066.429	3.849.854	1.216.575	32
kredyty mieszkaniowe	-	644	(644)	(100)
Razem kredyty i pożyczki brutto	145.041.439	133.198.613	11.842.826	9
Odpis aktualizujący z tytułu utruty wartości	(4.982.790)	(4.265.484)	(717.306)	17
Razem kredyty i pożyczki netto	140.058.649	128.933.129	11.125.520	9

Na dzień bilansowy 33.984.423 tys. zł (tj. 23%) salda należności brutto stanowiły należności walutowe (29.852.907 tys. zł, tj. 22% na dzień 31 grudnia 2010 r.), z tego 72% dotyczyło franka szwajcarskiego (odpowiednio 76% na dzień 31 grudnia 2010 r.).

Po wyeliminowaniu wpływu wzrostu kursów walutowych, wzrost portfela kredytowego brutto w 2011 r. wyniósłby 7,8 mld zł (tj. 6%), z czego kredyty mieszkaniowe i dla deweloperów w CHF spadłyby o 1,6 mld zł (tj. 6%).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

6. Kredyty i pożyczki udzielone klientom (cd.)

b) Struktura jakościowa portfela kredytowego Banku

	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.
	tys. zł	tys. zł	Struktura %	Struktura %
Kredyty i pożyczki ze zidentyfikowaną utratą wartości	10.395.779	9.490.018	7,2	7,1
Kredyty i pożyczki bez utraty wartości brutto	134.645.660	123.708.595	92,8	92,9
Kredyty i pożyczki brutto razem	145.041.439	133.198.613	100,0	100,0
Odpisy na zidentyfikowaną utratę wartości	(4.330.276)	(3.785.602)	86,9	88,7
Odpisy na poniesioną, ale niezidentyfikowaną utratę wartości (IBNR)	(652.514)	(479.882)	13,1	11,3
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek razem	(4.982.790)	(4.265.484)	100,0	100,0
Kredyty i pożyczki netto razem	140.058.649	128.933.129		

Na koniec 2011 r. udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości w całości portfela kredytowego uległ niewielkiemu zwiększeniu względem końca 2010 r. i wyniósł 7,2% (7,1% na dzień 31 grudnia 2010 r.). Zwiększyło się jednocześnie pokrycie kredytów z rozpoznaną utratą wartości odpisami i wyniosło 41,7% (39,9% na dzień 31 grudnia 2010 r.).

Pogorszenie jakości portfela kredytowego dotyczyło głównie kredytów dla sektora małych i średnich przedsiębiorstw oraz kredytów mieszkaniowych i dla deweloperów. Istotną częścią zarządzania należnościami zagrożonymi jest sprzedaż wierzytelności. Sprzedaże dokonywane w 2011 r. (głównie w zakresie kredytów konsumpcyjnych) ograniczyły wzrost współczynnika kredytów zagrożonych (w przypadku braku sprzedaży portfela w 2011 r. współczynnik kredytów z utratą wartości na koniec 2011 r. wynosiłby 8,0%).

Łączna wartość bilansowa brutto sprzedanych w 2011 r. wierzytelności wyniosła 1.342.488 tys. zł (wartość netto wyniosła 361.610 tys. zł).

Wyższy niż przed rokiem był udział odpisów z tytułu poniesionej ale niezidentyfikowanej straty (IBNR) w odpisach ogółem – na dzień bilansowy odpis ten wyniósł 652.514 tys. zł (13,1% odpisów ogółem), natomiast rok wcześniej wynosił on 479.882 tys. zł (11,3% odpisów ogółem). Było to rezultatem m.in. zmiany metodologii kalkulacji odpisów z tytułu utraty wartości kredytów hipotecznych oraz okresowej aktualizacji parametrów stosowanych do kalkulacji odpisów.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

6. Kredyty i pożyczki udzielone klientom (cd.)

b) Struktura jakościowa portfela kredytowego Banku (cd.)

Uzgodnienie bilansowej zmiany stanu odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom a wynikiem z tytułu odpisów aktualizujących na 31 grudnia 2011 r. zamieszczono poniżej (w tys. zł):

	kredyty konsumpcyjne	kredyty mieszkaniowe i dla deweloperów	kredyty gospodarcze	Razem
Bilansowe saldo odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom na dzień 31 grudnia 2010 r.	(1.499.403)	(907.343)	(1.858.738)	(4.265.484)
Utworzenie odpisów aktualizujących netto z tytułu utraty wartości kredytów	(662.408)	(379.039)	(689.949)	(1.731.396)
Inne zmiany	(11.802)	(38.775)	(13.027)	(63.604)
Zmniejszenie odpisów aktualizujących z tytułu spisania aktywów z bilansu, nie wpływające na rachunek zysków i strat	722.545	90.183	264.966	1.077.694
Bilansowe saldo odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom na dzień 31 grudnia 2011 r.	(1.451.068)	(1.234.974)	(2.296.748)	(4.982.790)

Na inne zmiany składały się przede wszystkim różnice kursowe dotyczące odpisów aktualizujących na należności walutowe.

Zmniejszenie odpisów aktualizujących z tytułu spisania aktywów z bilansu, nie wpływające na rachunek zysków i strat dotyczy głównie sprzedaży wierzytelności.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

7. Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży

Na dzień 31 grudnia 2011 r. saldo pozycji „Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży” wzrosło w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. o 4.292.681 tys. zł (tj. 43%) i wyniosło 14.168.933 tys. zł (9.876.252 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r.).

	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Polskie obligacje skarbowe	8.310.429	5.486.623	2.823.806	51
Obligacje komunalne	3.458.356	2.824.173	634.183	22
Obligacje korporacyjne	2.322.398	1.494.111	828.287	55
Instrumenty kapitałowe notowane	39.357	60.866	(21.509)	(35)
Pozostałe	38.393	10.479	27.914	266
Razem	14.168.933	9.876.252	4.292.681	43

Zmiana salda na dzień bilansowy wynikała głównie ze wzrostu salda długoterminowych papierów wartościowych: obligacji skarbowych, a także obligacji korporacyjnych i komunalnych (wzrost odpowiednio o 2.823.806 tys. zł, tj. 51%, 828.287 tys. zł, tj. 55% oraz 634.183 tys. zł, tj. 22%).

Na saldo obligacji korporacyjnych i komunalnych składały się obligacje przedsiębiorstw i jednostek samorządu terytorialnego, dla których Bank pełnił rolę organizatora emisji. Istotny wzrost salda obligacji korporacyjnych i komunalnych wynikał z nowych emisji przeprowadzonych w ostatnim miesiącu 2011 r. (wzrost odpowiednio o 337.506 tys. zł, tj. 17% oraz 331.642 tys. zł, tj. 11%).

Emitentami wszystkich inwestycyjnych dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży były podmioty polskie.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

8. Inwestycje w jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone

Saldo inwestycji w jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone na dzień 31 grudnia 2011 r. wyniosło 1.497.975 tys. zł i było wyższe o 30.468 tys. zł w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2010 r.

Zgodnie z MSR 27.37a Bank wycenia jednostki zależne, współzależne oraz stowarzyszone według kosztu, pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości.

	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Podmioty zależne	1.329.357	1.274.182	55.175	4
- wartość w cenie nabycia	1.763.746	1.708.571	55.175	3
- odpis z tytułu utraty wartości	(434.389)	(434.389)	-	-
Podmioty współzależne	61.869	61.869	-	-
- wartość w cenie nabycia	61.869	61.869	-	-
- odpis z tytułu utraty wartości	-	-	-	-
Podmioty stowarzyszone	106.749	131.456	(24.707)	(19)
- wartość w cenie nabycia	148.029	148.029	-	-
- odpis z tytułu utraty wartości	(41.280)	(16.573)	(24.707)	149
Akcje i udziały w jednostkach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych	1.497.975	1.467.507	30.468	2

Wzrost salda inwestycji w jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone był spowodowany głównie wzrostem udziałów Banku w Centrum Finansowym Puławska Sp. z o.o. – w likwidacji w celu wcześniejszej spłaty zobowiązania spółki wobec Banku (wzrost o 39.000 tys. zł w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2010 r.) oraz zakupem od spółek zależnych 100% udziałów w PKO BP Finat Sp. z o.o. (wzrost zaangażowania o 11.693 tys. zł w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2010 r.).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

8. Inwestycje w jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone (cd.)

Najważniejsze inwestycje Banku w jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. opisano w tabeli poniżej:

	Wartość brutto tys. zł	Utrata wartości tys. zł	Wartość netto tys. zł	Struktura (%)
Podmioty zależne	1.763.746	(434.389)	1.329.357	89
KREDOBANK SA	935.619	(423.723)	511.896	34
PKO BP BANKOWY PTE SA	205.786	-	205.786	14
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	186.989	-	186.989	13
pozostałe	435.352	(10.666)	424.686	28
Podmioty współzależne	61.869	-	61.869	4
Centrum Haffnera Sp. z o.o.	44.371	-	44.371	3
pozostałe	17.498	-	17.498	1
Podmioty stowarzyszone	148.029	(41.280)	106.749	7
Bank Pocztowy SA	146.500	(39.780)	106.720	7
pozostałe	1.529	(1.500)	29	-
Akcje i udziały w jednostkach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych	1.973.644	(475.669)	1.497.975	100

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

9. Wartości niematerialne

Saldo wartości niematerialnych na dzień bilansowy wyniosło 1.522.568 tys. zł i było o 5.699 tys. zł (tj. 0,4%) niższe od stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. W poniższej tabeli zaprezentowano rozbieżności analityczne salda.

	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Oprogramowanie	2.775.173	2.411.233	363.940	15
Inne wartości niematerialne (w tym koszty skapitalizowane)	130.560	301.931	(171.371)	(57)
Razem brutto	2.905.733	2.713.164	192.569	7
Umorzenie	(1.365.148)	(1.166.880)	(198.268)	17
Odpis z tytułu utraty wartości	(18.017)	(18.017)	-	-
Razem netto	1.522.568	1.528.267	(5.699)	-

Najbardziej istotną pozycję wartości niematerialnych na dzień 31 grudnia 2011 r. stanowił Zintegrowany System Informatyczny („ZSI”), którego wartość netto wyniosła 707.925 tys. zł (701.470 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r.). Wartość nakładów na ZSI w badanym roku wyniosła 68.827 tys. zł (82.916 tys. zł w 2010 r.).

W badanym roku saldo odpisów z tytułu utraty wartości nie uległo zmianie w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. Wartość odpisu z tytułu nieużytkowanych funkcjonalności systemu ZSI nie uległa zmianie w badanym roku i na dzień bilansowy wyniosła 15.373 tys. zł.

Zużycie wartości niematerialnych, mierzone jako stosunek umorzenia do wartości brutto, wyniosło na dzień bilansowy 47% (43% na dzień 31 grudnia 2010 r.).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

10. Rzeczowe aktywa trwałe

Na dzień bilansowy wartość netto salda pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe” wynosiła 2.013.314 tys. zł i w porównaniu do końca 2010 r. spadła o 63.826 tys. zł (tj. 3%).

	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Grunty i budynki	2.081.141	2.077.369	3.772	-
Maszyny i urządzenia	1.887.837	1.969.206	(81.369)	(4)
Środki trwałe w budowie	133.508	82.838	50.670	61
Środki transportu	1.373	2.902	(1.529)	(53)
Nieruchomości inwestycyjne	793	793	-	-
Inne	385.401	404.230	(18.829)	(5)
Środki trwałe brutto	4.490.053	4.537.338	(47.285)	(1)
Umorzenie	(2.476.596)	(2.441.817)	(34.779)	1
Odpis z tytułu utraty wartości	(143)	(18.381)	18.238	(99)
Środki trwałe netto	2.013.314	2.077.140	(63.826)	(3)

Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na dzień bilansowy spadła w porównaniu do końca poprzedniego roku o 47.285 tys. zł (tj. 1%). Spadek salda dotyczył głównie sprzedaży i likwidacji maszyn i urządzeń w kwocie 177.889 tys. zł.

W stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. saldo odpisów z tytułu utraty wartości spadło w badanym roku o 18.238 tys. zł (tj. 99%) głównie na skutek spisania środków trwałych w budowie (odpis w wysokości 17.246 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r.).

Zużycie rzeczowych aktywów trwałych mierzone jako stosunek umorzenia do wartości brutto, wynosiło na dzień bilansowy 55% (54% na dzień 31 grudnia 2010 r.).

Rzeczowe aktywa trwałe są wyceniane według kosztu pomniejszonego o umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

11. Inne aktywa

Wartość innych aktywów wzrosła o 82.418 tys. zł (tj. 21%) i na dzień bilansowy wyniosła 482.790 tys. zł. Na saldo pozycji składały się następujące kategorie aktywów:

	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Rozrachunki z tytułu transakcji zrealizowanych przy użyciu kart	166.051	208.760	(42.709)	(20)
Rozliczenia instrumentów finansowych (a)	143.845	47.279	96.566	204
Należności od odbiorców	39.237	28.031	11.206	40
Należności z tytułu innych operacji z podmiotami finansowymi, niefinansowymi	26.538	11.088	15.450	139
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	22.862	28.219	(5.357)	(19)
Zapasy związane z działalnością eksploatacyjną, uboczną i inwestycyjną	20.160	13.047	7.113	55
Należności z tytułu nierozliczonych transakcji instrumentami pochodnymi	90.689	116.147	(25.458)	(22)
Należności od budżetu z tytułu prowadzonej przez bank dystrybucji znaków opłaty sądowej	3.350	9.311	(5.961)	(64)
Należności i rozliczenia z tytułu obrotu papierami wartościowymi	1.730	8.020	(6.290)	(78)
Inne (b)	138.979	97.979	41.000	42
Razem brutto	653.441	567.881	85.560	15
Odpis z tytułu utraty wartości (c)	(170.651)	(167.509)	(3.142)	2
Razem netto	482.790	400.372	82.418	21

- (a) Na saldo rozliczeń instrumentów finansowych na dzień bilansowy składało się przede wszystkim rozliczenie premii zapłaconej z tytułu zakupu opcji walutowych w kwocie 41.574 tys. zł (18.537 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r.).
- (b) Na dzień 31 grudnia 2011 r. największy udział w pozycji „Inne” miały należności z tytułu niedoborów i szkód o wartości brutto 50.356 tys. zł, tj. 38% salda (27.426 tys. zł, tj. 23% salda na dzień 31 grudnia 2010 r.).
- (c) Saldo innych aktywów na dzień 31 grudnia 2011 r. pomniejszyły odpisy z tytułu utraty wartości w kwocie 170.651 tys. zł (167.509 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r.). Składały się na nie przede wszystkim odpisy na należności z tytułu nierozliczonych, negocjowanych transakcji wymiany walut i transakcji instrumentami pochodnymi w kwocie 84.698 tys. zł (102.475 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r.) oraz z tytułu niedoborów i szkód w kwocie 48.488 tys. zł (25.773 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r.).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

12. Zobowiązania wobec banków

Saldo pozycji zobowiązania wobec banków na 31 grudnia 2011 r. wzrosło w stosunku do końca 2010 r. (wzrost o 1.157.209 tys. zł, tj. 28%) i składało się z następujących pozycji:

	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Otrzymane kredyty i pożyczki	3.443.872	2.999.116	444.756	15
Depozyty banków	1.372.635	972.758	399.877	41
Rachunki bieżące	421.939	43.901	378.038	861
Inne depozyty z rynku pieniężnego	82.944	93.662	(10.718)	(11)
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	-	54.744	(54.744)	(100)
Razem	5.321.390	4.164.181	1.157.209	28

Wzrost salda otrzymanych kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2011 r. spowodowany był zwiększeniem wyceny kredytu udzielonego Bankowi w kwocie 950.000 tys. franków szwajcarskich przez konsorcjum banków polskich i zagranicznych w 2007 r. na okres pięciu lat z opcją przedłużenia (wzrost o 444.756 tys. zł, tj. 15%). Wzrost ten spowodowany był głównie zmianą kursu walutowego CHF/PLN (wzrost z 3,16 na koniec 2010 r. do 3,63 na koniec 2011 r.). Na dzień 31 grudnia 2011 r. udział salda kredytu otrzymanego przez Bank w całości salda zobowiązań wobec banków wyniósł 65% (72% na dzień 31 grudnia 2010 r.).

Dodatkowo, na wzrost salda wpływało zwiększenie depozytów banków o 399.877 tys. zł, tj. 41%, w szczególności na skutek wzrostu depozytów walutowych (wzrost o 380.938 tys. zł, tj. 64%) oraz wzrost salda rachunków bieżących o 378.038 tys. zł, tj. 861% w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2010 r.

Na dzień bilansowy 81% salda zobowiązań wobec banków stanowiły zobowiązania walutowe (83% na dzień 31 grudnia 2010 r.).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

13. Zobowiązania wobec klientów

Wartość zobowiązań wobec klientów na dzień bilansowy wyniosła 150.030.681 tys. zł i uległa zwiększeniu w stosunku do końca 2010 r. o 14.741.626 (tj. 11%):

	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Zobowiązania wobec osób fizycznych	103.424.136	94.347.108	9.077.028	10
depozyty terminowe	54.897.173	47.744.721	7.152.452	15
środki na rachunkach bieżących i depozyty overnight	48.054.921	46.308.729	1.746.192	4
inne depozyty z rynku pieniężnego	472.042	293.658	178.384	61
Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	42.784.326	34.895.145	7.889.181	23
depozyty terminowe	24.012.372	18.039.764	5.972.608	33
środki na rachunkach bieżących i depozyty overnight	11.187.998	11.139.468	48.530	-
otrzymane kredyty i pożyczki	6.453.092	5.020.400	1.432.692	29
transakcje z przyrzeczeniem odkupu	644.005	446.175	197.830	44
inne depozyty z rynku pieniężnego	486.859	249.338	237.521	95
Zobowiązania wobec jednostek budżetowych	3.822.219	6.046.802	(2.224.583)	(37)
środki na rachunkach bieżących i depozyty overnight	2.241.309	2.689.361	(448.052)	(17)
depozyty terminowe	1.516.981	3.349.821	(1.832.840)	(55)
inne depozyty z rynku pieniężnego	63.929	7.620	56.309	739
Razem zobowiązania wobec klientów	150.030.681	135.289.055	14.741.626	11

W 2011 r. zmianie uległa struktura zobowiązań wobec klientów – zwiększył się udział depozytów terminowych (54% salda), kosztem środków na rachunkach bieżących (40% salda).

Na dzień bilansowy w saldzie otrzymane kredyty i pożyczki ujęto pożyczki od spółki zależnej PKO Finance AB (Szwecja) w kwocie 250.000 tys. CHF oraz 800.000 tys. EUR ze środków pozyskanych z emisji euroobligacji Banku w ramach programu EMTN przeznaczonych na rynki międzynarodowe.

12% salda stanowiły zobowiązania wyrażone w walutach obcych (wzrost o 3 pp. w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2010 r.).

W 2011 r. Bank w dalszym ciągu powiększał bazę depozytową. Cel ten był realizowany poprzez aktywne pozyskiwanie nowych środków poprzez produkty skierowane do klientów detalicznych (książeczka mieszkaniowa, lokata z dzienną kapitalizacją odsetek, Lokata 3+3 oraz Lokata 6+6) oraz w ramach oferty lokat negocjowanych skierowanej do podmiotów gospodarczych.

Na dzień 31 grudnia 2011 r. wartość wskaźnika kredytów do depozytów (K/D) zmniejszyła się i wyniosła 93,4% (95,3% na dzień 31 grudnia 2010 r.).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

14. Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych

	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Instrumenty finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu - wyemitowane obligacje bankowe	2.929.973	-	2.929.973	100
Instrumenty finansowe desygnowane do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - wyemitowane bankowe papiery wartościowe	175.615	-	175.615	100
Razem	3.105.588	-	3.105.588	100

W 2011 r. Bank w ramach programu Program Emisji Obligacji (limit emisji ustalono na 5 mld zł) emitował trzymiesięczne obligacje zerokuponowe denominowane w złotych. Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. Bank posiadał zobowiązania z tytułu obligacji w kwocie nominalnej 2.250.000 tys. zł, o stopie dyskonta 5,27% wyemitowanych w listopadzie 2011 r. oraz obligacji w kwocie nominalnej 700.000 tys. zł o stopie dyskonta 5,32% wyemitowanych w grudniu 2011 r.

Ponadto, w 2011 r. Bank oferował klientom strukturyzowane bankowe papiery wartościowe oparte o wartość indeksu S&P500, cenę miedzi oraz złota. Na dzień 31 grudnia 2011 r. zobowiązanie Banku z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych wyniosło 175.615 tys. zł (brak zobowiązania z tego tytułu według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r.). Zgodnie z MSR 39.11A pkt. a Bank nie wydziela z umowy zasadniczej wbudowanego instrumentu pochodnego i wycenia cały instrument do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

15. Zobowiązania podporządkowane

Na saldo zobowiązań podporządkowanych na dzień 31 grudnia 2011 r. w kwocie 1.614.377 tys. zł (1.611.779 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r.) składały się obligacje wyemitowane przez Bank w 2007 r. o łącznej wartości nominalnej 1.600.700 tys. zł i terminie wykupu 30 października 2017 r. (z opcją wcześniejszego wykupu w 2012 r.).

Obligacje zostały wyemitowane na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o obligacjach i przeznaczone są na podwyższenie funduszy uzupełniających Banku na podstawie art. 127 par. 3 pkt 2 lit b ustawy Prawo bankowe, zgodnie z decyzją Komisji Nadzoru Bankowego nr 91 z dnia 5 grudnia 2007 r. (kapitały uzupełniające powiększone są o wartość nominalną obligacji).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

16. Pozostałe zobowiązania

Saldo pozostałych zobowiązań na dzień 31 grudnia 2011 r. wyniosło 2.156.523 tys. zł i wzrosło w stosunku do końca 2010 r. o 368.924 tys. zł (tj. 21%). Na saldo składały się następujące pozycje:

	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Przychody pobierane z góry	277.150	312.480	(35.330)	(11)
Koszty do zapłacenia	241.918	236.504	5.414	2
Inne zobowiązania (z tytułu):	1.637.455	1.238.615	398.840	32
rozliczenia międzybankowe	580.998	174.854	406.144	232
zobowiązania z tytułu rozliczeń w operacjach papierami wartościowymi	279.204	181.456	97.748	54
zobowiązania w zakresie działalności inwestycyjnej i gospodarki własnej	182.955	196.671	(13.716)	(7)
rozliczenia publiczno-prawne	141.261	277.830	(136.569)	(49)
zobowiązania z tytułu działalności dewizowej	140.546	131.849	8.697	7
rozliczenia instrumentów finansowych	82.861	39.851	43.010	108
zobowiązania wobec dostawców	54.794	46.965	7.829	17
zobowiązania z tytułu kart płatniczych	32.972	20.187	12.785	63
zobowiązania wobec instytucji ubezpieczeniowych	24.821	25.465	(644)	(3)
zobowiązania wobec UOKiK	16.597	22.310	(5.713)	(26)
zobowiązania z tytułu sprzedaży znaków wartościowych	12.626	14.375	(1.749)	(12)
rozliczenie zakupu maszyn i urządzeń oraz materiałów, robót i usług dotyczących budowy środków trwałych i działalności eksploatacyjnej	10.265	4.613	5.652	123
zobowiązania z tytułu operacji z podmiotami finansowymi, niefinansowymi	10.102	21.121	(11.019)	(52)
pozostałe	67.453	81.068	(13.615)	(17)
Razem	2.156.523	1.787.599	368.924	21

Na dzień bilansowy największy udział w saldzie pozostałych zobowiązań miały rozliczenia międzybankowe (27%) w kwocie 580.998 tys. zł – wzrost o 406.144 tys. zł (tj. 232%) w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. oraz zobowiązania z tytułu rozliczeń w operacjach papierami wartościowymi (13%) w kwocie 279.204 tys. zł – wzrost o 97.748 tys. zł (tj. 54%) w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2010 r.

Wzrost salda na dzień 31 grudnia 2011 r. wynikał głównie ze zwiększenia salda rozliczeń międzybankowych o 406.144 tys. zł, tj. 232%, w związku z większym saldem oczekujących na realizację transakcji przelewów złożonych przez klientów po zakończeniu sesji, które zostaną zrealizowane w kolejnym dniu roboczym.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

17. Rezerwy

W skład salda rezerw na dzień 31 grudnia 2011 r. wchodziły następujące pozycje:

	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Rezerwa na świadczenia emerytalno-rentowe oraz nagrody jubileuszowe	426.973	410.723	16.250	4
Rezerwa na udzielone zobowiązania i gwarancje	111.769	216.137	(104.368)	(48)
Rezerwa na sprawy sporne	2.254	6.311	(4.057)	(64)
Inne rezerwy	74.493	81.267	(6.774)	(8)
Razem	615.489	714.438	(98.949)	(14)

Spadek salda rezerw na koniec 2011 r. wynikał przede wszystkim ze zmniejszenia poziomu rezerw na udzielone zobowiązania i gwarancje o 104.368 tys. zł (tj. 48%). Spadek ten wynikał głównie z wykorzystania rezerwy z tytułu wyceny gwarancji spłaty wierzytelności udzielonych w 2010 r. na rzecz spółki zależnej Kredobank SA w kwocie 155.534 tys. zł w związku z wypłatą odstepnego z tytułu gwarancji w kwocie 144.956 tys. zł.

Rezerwa na świadczenia emerytalno-rentowe oraz nagrody jubileuszowe opierała się na kalkulacji niezależnego aktuarusza zawartej w raporcie z lutego 2012 r. Raport został przygotowany w oparciu o salda na dzień bilansowy.

Na dzień 31 grudnia 2011 r. pozycja inne rezerwy dotyczyła między innymi rezerwy restrukturyzacyjnej (63.636 tys. zł). Rezerwa restrukturyzacyjna obejmuje przyszłe zobowiązania z tytułu odszkodowań i odpraw pieniężnych wypłacanych pracownikom, z którymi rozwiązyany będzie stosunek pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników. Podstawą utworzenia rezerwy zgodnie z MSR 37.72 jest plan restrukturyzacji zatrudnienia Banku.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

18. Kapitały własne

Zmiany kapitałów własnych w badanym roku pokazuje poniższa tabela:

	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Pozostałe kapitały rezerwowe	Razem pozostałe kapitały	Niepodzielony wynik finansowy	Zysk netto	RAZEM
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Stan na 31.12.2010 r.	1.250.000	12.098.111	(28.808)	217.924	1.070.000	3.283.412	16.640.639	-	3.311.209	21.201.848
Zmiana wartości instrumentów dostępnych do sprzedaży pomniejszona o podatek odroczoney	-	-	(22.356)	-	-	-	(22.356)	-	-	(22.356)
Rachunkowość zabezpieczeń	-	-	-	144.261	-	-	144.261	-	-	144.261
Zysk netto 2011 r.	-	-	-	-	-	-	-	-	3.953.622	3.953.622
Przeniesienie wyniku z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-	-	3.311.209	(3.311.209)	-
Podział zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	800.000	-	-	-	36.209	836.209	(836.209)	-	-
Podział zysku z przeznaczeniem na dywidendę	-	-	-	-	-	-	-	(2.475.000)	-	(2.475.000)
Stan na 31.12.2011 r.	1.250.000	12.898.111	(51.164)	362.185	1.070.000	3.319.621	17.598.753	-	3.953.622	22.802.375

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

18. Kapitały własne (cd.)

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA w dniu 30 czerwca 2011 r. podjęło uchwałę dotyczącą podziału zysku za 2010 rok w wysokości 3.311.209 tys. zł przeznaczając 800.000 tys. zł na podwyższenie kapitału zapasowego, 36.209 tys. zł na podwyższenie kapitału rezerwowego oraz 2.475.000 tys. zł na wypłatę dywidendy.

Na dzień 31 grudnia 2011 r. kapitał akcyjny Banku wyniósł 1.250.000 tys. zł i składał się z 1.250.000.000 akcji zwykłych o wartości nominalnej 1 zł każda, w tym:

- 312.500.000 akcji imiennych serii A;
- 197.500.000 akcji na okaziciela serii A;
- 105.000.000 akcji na okaziciela serii B;
- 385.000.000 akcji na okaziciela serii C;
- 250.000.000 akcji na okaziciela serii D.

Fundusze własne Banku, wyliczone zgodnie z ustawą Prawo Bankowe oraz Uchwałą 325/2011 Komisji Nadzoru Finansowego wynosiły na dzień bilansowy 17.347.921 tys. zł (16.562.906 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r.) i były wyższe o 5.712.542 tys. zł od całkowitego wymogu kapitałowego (11.635.379 tys. zł na koniec 2011 r.) Współczynnik wypłacalności liczony na dzień bilansowy na bazie portfela bankowego i handlowego wyniósł 11,93% (11,99% na dzień 31 grudnia 2010 r.)

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

Rachunek zysków i strat za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2011 r.

19. Wynik z tytułu odsetek

Wynik z tytułu odsetek wyniósł w 2011 r. 7.504.969 tys. zł i wzrósł w stosunku do 2010 r. o 1.121.193 tys. zł (tj. 18%). Na wynik składały się następujące pozycje:

	2011 r.	2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Przychody odsetkowe:	11.818.059	10.107.552	1.710.507	17
Przychody z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	9.581.320	8.246.231	1.335.089	16
Przychody z tytułu instrumentów finansowych zabezpieczających	814.275	649.116	165.159	25
Przychody z tytułu papierów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	561.826	494.702	67.124	14
Przychody z tytułu inwestycyjnych papierów wartościowych	557.750	437.053	120.697	28
Przychody z tytułu lokat w bankach	218.682	147.682	71.000	48
Przychody z tytułu papierów handlowych	74.847	128.940	(54.093)	(42)
Inne	9.359	3.828	5.531	144
Koszty odsetkowe:	(4.313.090)	(3.723.776)	(589.314)	16
Koszty z tytułu zobowiązań wobec klientów	(4.133.424)	(3.586.343)	(547.081)	15
Koszty z tytułu własnej emisji papierów dłużnych	(130.568)	(82.191)	(48.377)	59
Koszty z tytułu depozytów banków	(45.684)	(31.218)	(14.466)	46
Koszty premii od dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	(1.322)	(3.553)	2.231	(63)
Pozostałe koszty	(2.092)	(20.471)	18.379	(90)
Wynik z tytułu odsetek	7.504.969	6.383.776	1.121.193	18

Wzrost przychodów odsetkowych o kwotę 1.710.507 tys. zł w 2011 r. był spowodowany głównie wyższymi niż w 2010 r. przychodami z tytułu odsetek od kredytów i pożyczek udzielonych klientom (wzrost o 1.335.089 tys. zł, tj. 16%). Był to przede wszystkim rezultat przyrostu portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom (wzrost netto w 2011 r. o 11.125.520 tys. zł, tj. 9% (komentarz 6)) oraz wzrostu referencyjnych stóp procentowych (średnioroczna stopa WIBOR 1M w 2011 r. wyniosła 4,37% w porównaniu do 3,62% w 2010 r.).

Dynamika kosztów odsetkowych była zbliżona i wyniosła 16%, co przełożyło się na wzrost kosztów odsetkowych o 589.314 tys. zł w 2011 r. Wynikało to głównie z wyższych kosztów odsetek z tytułu zobowiązań wobec klientów i kosztów z tytułu własnej emisji papierów dłużnych (wzrost odpowiednio o 547.081 tys. zł, tj. 15% oraz o 48.377 tys. zł, tj. 59%). Wzrost ten wynikał głównie z przyrostu salda zobowiązań wobec klientów (wzrost w 2011 r. o 14.741.626 tys. zł, tj. 11% (komentarz 13)) oraz zobowiązań z tytułu własnej emisji (wzrost w drugiej połowie 2011 r. o 3.108.186 tys. zł, tj. 193%).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

19. Wynik z tytułu odsetek (cd.)

W rezultacie marża odsetkowa liczona jako stosunek wyniku z tytułu odsetek do przychodów z tytułu odsetek wzrosła w 2011 r. o 1 pp. i wyniosła 64%. Rozpiętość odsetkowa, liczona jako różnica pomiędzy stopą przychodu odsetkowego z aktywów pracujących a ceną środków obcych, wyniosła 4,2% i nie zmieniła się istotnie (wzrost o 0,2 pp.) w stosunku do 2010 r.

20. Wynik z tytułu prowizji i opłat

Wynik z tytułu prowizji i opłat wyniósł w 2011 r. 2.872.801 tys. zł i spadł w stosunku do 2010 r. o 64.758 tys. zł (tj. 2%). Na wynik składały się następujące pozycje:

	2011 r.	2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Przychody z tytułu prowizji i opłat	3.621.880	3.678.487	(56.607)	(2)
Z tytułu kart płatniczych	1.020.600	963.363	57.237	6
Z tytułu obsługi rachunków bankowych	903.972	908.208	(4.236)	-
Z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek	574.044	524.110	49.934	10
Z tytułu ubezpieczenia kredytów	515.499	653.501	(138.002)	(21)
Z tytułu obsługi funduszy inwestycyjnych (w tym opłaty za zarządzanie)	187.566	170.269	17.297	10
Z tytułu operacji kasowych	148.325	165.437	(17.112)	(10)
Z tytułu operacji papierami wartościowymi	70.295	73.231	(2.936)	(4)
Z tytułu masowych operacji zagranicznych	47.966	44.754	3.212	7
Z tytułu dystrybucji znaków wartościowych	18.625	26.255	(7.630)	(29)
Inne	132.182	147.700	(15.518)	(11)
Z tytułu usług powierniczych	2.806	1.659	1.147	69
Koszty z tytułu prowizji i opłat	(749.079)	(740.928)	(8.151)	1
Z tytułu kart płatniczych	(373.697)	(329.381)	(44.316)	13
Z tytułu ubezpieczeń kredytów	(133.488)	(150.842)	17.354	(12)
Z tytułu usług akwizycyjnych	(117.603)	(133.935)	16.332	(12)
Z tytułu usług rozliczeniowych	(20.971)	(21.071)	100	-
Z tytułu prowizji za usługi operacyjne banków	(11.340)	(10.113)	(1.227)	12
Inne	(91.980)	(95.586)	3.606	(4)
Wynik z tytułu prowizji i opłat	2.872.801	2.937.559	(64.758)	(2)

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

20. Wynik z tytułu prowizji i opłat (cd.)

Przychody z tytułu prowizji i opłat w 2011 r. uległy zmniejszeniu o 56.607 tys. zł (tj. 2%). Spadek ten wynikał głównie z niższych o 138.002 tys. zł (tj. 21%) przychodów z tytułu ubezpieczenia kredytów, kompensowanych częściowo wzrostem o 57.237 tys. zł (tj. 6%) przychodów z tytułu kart płatniczych oraz wzrostem o 49.934 tys. zł (tj. 10%) przychodów z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek. Spadek przychodów z tytułu ubezpieczenia kredytów wynikał głównie z obniżenia wolumenu udzielanych kredytów konsumpcyjnych (spadek wolumenu kredytów konsumpcyjnych o 1.312.951 tys. zł, tj. 5% (komentarz 6)) oraz zwrotu prowizji klientom w związku z wcześniejszą spłatą kredytów lub rezygnacją z ubezpieczenia. Przyrost portfela kredytowego dla pozostałych produktów wpływał natomiast na wzrost przychodów z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek. Prowizje te są rozliczane liniowo w czasie i dotyczą głównie kredytów w rachunkach bieżących, kredytów obrotowych i innych produktów kredytowych, które nie posiadają określonego harmonogramu spłaty. Wzrost przychodów z tytułu kart kredytowych wynikał natomiast głównie ze wzrostu liczby transakcji dokonanych przy użyciu kart płatniczych o 5,7% w stosunku do roku ubiegłego.

Saldo kosztów z tytułu prowizji i opłat w 2011 r. nieznacznie wzrosło w porównaniu do 2010 r. o 8.151 tys. zł (tj. 1%). Wzrost ten spowodowany był głównie wyższymi o 44.316 tys. zł, (tj. 13%) kosztami z tytułu kart płatniczych. Wzrost ten był częściowo kompensowany obniżeniem kosztów prowizyjnych z tytułu ubezpieczeń kredytów (spadek o 17.354 tys. zł, tj. 12%) oraz z tytułu usług akwizycyjnych (spadek o 16.332 tys. zł, tj. 12%) na skutek zmniejszenia wolumenu produktów sprzedawanych za pośrednictwem tego kanału oraz obniżenia stawek prowizji otrzymywanych przez agentów i pośredników.

21. Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend w 2011 r. wyniosły 94.028 tys. zł i były o 15.867 tys. zł (tj. 14%) niższe niż w 2010 r. Na kwotę tę składały się przede wszystkim dywidendy wypłacone przez PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA – 48.200 tys. zł (61.209 tys. zł w 2010 r.), Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService SA – 22.200 tys. zł (29.000 tys. zł w 2010 r.) i Inteligo Financial Services SA – 16.716 tys. zł (1.424 tys. zł w 2010 r.).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

22. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Strata na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wyniosła w 2011 r. 78.538 tys. zł (strata na poziomie 56.489 tys. zł w roku ubiegłym):

	2011 r.	2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Instrumenty pochodne	(88.585)	(103.782)	15.197	(15)
Instrumenty dłużne	7.003	45.847	(38.844)	(85)
Bankowe papiery wartościowe strukturyzowane wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3.630	-	3.630	100
Instrumenty kapitałowe	(612)	1.427	(2.039)	(143)
Pozostałe	26	19	7	37
Razem	(78.538)	(56.489)	(22.049)	39

Pozycja „Instrumenty pochodne” zawiera wynik zrealizowany i wycenę instrumentów pochodnych za wyjątkiem transakcji walutowych, których wycena odnoszona jest na wynik z pozycji wymiany (komentarz 23).

Strata wykazana w 2011 r. dotyczyła przede wszystkim nieefektywnej części zabezpieczenia przepływów pieniężnych rozpoznanej w rachunku zysków i strat w kwocie 64.342 tys. zł (82.879 tys. zł w 2010 r.) (komentarz 4).

23. Wynik z pozycji wymiany

Wynik z pozycji wymiany wyniósł w 2011 r. 331.367 tys. zł (341.348 tys. zł w 2010 r.) i zawierał zyski i straty z rewaluacji, wynik na transakcjach aktywami i zobowiązaniami w walucie obcej oraz wycenę do wartości godziwej walutowych instrumentów pochodnych (FX forward, FX swap, CIRS oraz opcji walutowych). W porównaniu do 2010 r. wynik z pozycji wymiany spadł o 9.981 tys. zł (tj. 3%).

	2011 r.	2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Różnice kursowe wynikające z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	523.174	(1.026.841)	1.550.015	(151)
Pozostałe różnice kursowe	(191.807)	1.368.189	(1.559.996)	(114)
Razem	331.367	341.348	(9.981)	(3)

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

23. Wynik z pozycji wymiany (cd.)

W stosunku do 2010 r. nastąpiło odwrócenie wyniku na elementach składowych wyniku z pozycji wymiany. W 2011 r. Bank zrealizował dodatni wynik z wyceny instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (wynik dodatni 523.174 tys. zł w porównaniu do wyniku ujemnego 1.026.841 tys. zł w 2010 r.). Wynik ten determinowany był przede wszystkim przez wycenę instrumentów pochodnych i wynikał głównie ze zmiany wyceny walutowych swapów stopy procentowej (CIRS), wykorzystywanych przede wszystkim w celu zarządzania ryzykiem stopy procentowej, których wycena netto uległa zmianie o 560.359 tys. zł, tj. 210% (zmiana z ujemnej wyceny netto w kwocie 266.938 tys. zł na koniec 2010 r. na dodatnią wycenę netto w kwocie 293.421 tys. zł na koniec 2011 r. – komentarz 4).

Jednocześnie, ujemny był wynik z tytułu pozostałych różnic kursowych (w tym wynik z rewaluacji kredytów i depozytów) i wyniósł 191.807 tys. zł (spadek o 1.559.996 tys. zł, tj. 114% w porównaniu do roku poprzedniego).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

24. Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw

Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości był w 2011 r. ujemny (nadwyżka utworzonych odpisów nad rozwiązaniami) i wyniósł 1.812.122 tys. zł (wzrost salda ujemnego w porównaniu do 2010 r. o 45.076 tys. zł):

	2011 r.	2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(1.731.396)	(1.600.714)	(130.682)	8
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	(36.271)	(105.157)	68.886	(66)
Inwestycje w jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone	(24.707)	(15.073)	(9.634)	64
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	(1.924)	800	(2.724)	(341)
Wartości niematerialne	-	(2.644)	2.644	(100)
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	-	(1.281)	1.281	(100)
Rzeczowe aktywa trwałe	984	(29.418)	30.402	(103)
Należności od banków	2.815	(4.383)	7.198	(164)
Pozostałe	(21.623)	(9.176)	(12.447)	136
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących	(1.812.122)	(1.767.046)	(45.076)	3

Na zmianę salda w 2011 r. istotny wpływ miał wzrost odpisów netto z tytułu utraty wartości kredytów gospodarczych o 156.461 tys. zł (tj. 29%), głównie w związku z pogorszeniem jakości portfela kredytów udzielonych dla małych i średnich przedsiębiorstw, oraz mieszkaniowych i dla deweloperów – wzrost o 120.907 tys. zł (tj. 47%), kompensowany spadkiem odpisów netto z tytułu utraty wartości kredytów konsumpcyjnych (spadek o 146.686 tys. zł, tj. 18%). Szczegółowe informacje na temat jakości portfela kredytowego zamieszczono w komentarzu 6.

Dodatkowo, w 2011 r. Bank rozwiązał rezerwę z tytułu wyceny gwarancji udzielonej na rzecz spółki zależnej Kredobank SA w kwocie 155.534 tys. zł (komentarz 17), wypłacając jednocześnie na rzecz spółki odstępne z tego tytułu w kwocie 144.956 tys. zł, oraz utworzył odpis z tytułu utraty wartości udziałów w Banku Pocztowym SA w kwocie 24.707 tys. zł (odpis netto w 2010 r. w kwocie 15.073 tys. zł) (komentarz 7).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

25. Ogólne koszty administracyjne

Ogólne koszty administracyjne poniesione przez Bank w 2011 r. wyniosły 4.058.490 tys. zł i były wyższe o 156.378 tys. zł (tj. 4%) od kosztów poniesionych w 2010 r.:

	2011 r.	2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Świadczenia pracownicze	(2.224.040)	(2.197.253)	(26.787)	1
Koszty rzeczowe	(1.184.695)	(1.147.788)	(36.907)	3
Amortyzacja	(452.698)	(445.989)	(6.709)	2
Podatki i opłaty	(60.320)	(57.698)	(2.622)	5
Składka i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(136.737)	(53.384)	(83.353)	156
Razem	(4.058.490)	(3.902.112)	(156.378)	4

Wzrost ogólnych kosztów administracyjnych w 2011 r. wynikał głównie ze zwiększenia opłat na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (wzrost o 83.353 tys. zł, tj. 156%) w związku ze zmianą wysokości składki na rzecz BFG, a także kosztów świadczeń pracowniczych (wzrost o 26.787 tys. zł, tj. 1%) oraz kosztów rzeczowych (wzrost o 36.907 tys. zł, tj. 3%).

Na wzrost kosztów rzeczowych w 2011 r.łożyły się przede wszystkim wyższe o 56.688 tys. zł (tj. 57%) koszty działalności promocyjnej i reklamowej, które w 2011 r. wyniosły 155.555 tys. zł, oraz wyższe o 23.727 tys. zł (tj. 11%) koszty działalności administracyjnej, które w 2011 r. wyniosły 239.908 tys. zł. Wzrost ten był częściowo kompensowany poprzez spadek kosztów działalności informatycznej, które w 2011 r. wyniosły 251.695 tys. zł (299.404 tys. zł w 2010 r.).

Na wzrost kosztów świadczeń pracowniczych w 2011 r.łożyły się przede wszystkim wyższe o 22.231 tys. zł, tj. 1%, koszty wynagrodzeń, które wyniosły w 2011 r. 1.885.849 tys. zł (1.863.618 tys. zł w 2010 r.).

Wskaźniki efektywności Banku kształtowały się w badanym roku w sposób następujący:

	2011 r.	2010 r.
	tys. zł	tys. zł
Ogólne koszty administracyjne	4.058.490	3.902.112
Średnioroczne zatrudnienie (w osobach)	26.444	27.432
Ogólne koszty administracyjne przypadające na 1 zatrudnionego	153	142
Zysk netto na 1 zatrudnionego	150	121

Wskaźnik kosztów do przychodów wyniósł za badany rok 37,6% (39,8% za 2010 r.). Poprawa wskaźnika C/I spowodowana była przede wszystkim wzrostem przychodów z tytułu odsetek (komentarz 19). Jednocześnie wzrósł zysk netto przypadający na 1 zatrudnionego (wzrost o 24% w stosunku do 2010 r.). Ogólne koszty administracyjne w przeliczeniu na osobę wzrosły przede wszystkim ze względu na spadek zatrudnienia o 988 osób, tj. o 3,6% (średniorocznie).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

26. Podatek dochodowy

Całkowite obciążenie podatkowe w badanym roku wyniosło:

	2011 r. tys. zł	2010 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Odroczony podatek dochodowy	(50.194)	207.922	(258.116)	(124)
Bieżące obciążenie podatkowe	(910.115)	(1.019.630)	109.515	(11)
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	(960.309)	(811.708)	(148.601)	18
Obciążenie podatkowe wykazane w innych dochodach całkowitych	(28.595)	(20.203)	(8.392)	42
Razem	(988.904)	(831.911)	(156.993)	19

Efektywna stopa opodatkowania wyniosła 19,5% w 2011 r. i była niższa w porównaniu do roku ubiegłego o 0,2 pp.

(a) Podatek dochodowy odroczony

Podatek odroczony stanowi różnicę między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów a ich wartością podatkową. Na saldo podatku odroczonego składały się różnice przejściowe ujemne i dodatnie:

	Bilans 31.12.2011 r. tys. zł	Bilans 31.12.2010 r. tys. zł	Rachunek zysków i strat tys. zł
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego			
Odsetki skapitalizowane od kredytów mieszkaniowych w sytuacji normalnej	190.844	211.576	(20.732)
Odsetki naliczone od należności	176.076	111.398	64.678
Odsetki od papierów wartościowych	58.187	44.537	13.650
Wycena instrumentów pochodnych, w tym:	94.471	98.859	x
- odniesiona na wynik	9.514	47.741	(38.227)
- odniesiona na inne dochody całkowite	84.957	51.118	x
Wycena papierów wartościowych, w tym:	16.414	-	x
- odniesiona na wynik	15.443	-	15.443
- odniesiona na inne dochody całkowite	971	-	x
Różnica między wartością bilansową i podatkową rzeczowego majątku trwałego	293.318	258.027	35.291
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	829.310	724.397	x
- odniesiona na wynik	743.382	673.279	70.103
- odniesiona na inne dochody całkowite	85.928	51.118	x

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

26. Podatek dochodowy (cd.)

(a) Podatek dochodowy odroczony (cd.)

	Bilans 31.12.2011 r. tys. zł	Bilans 31.12.2010 r. tys. zł	Rachunek Zysków i strat tys. zł
Aktywa z tytułu podatku odroczonego:			
Odsetki naliczone od zobowiązań	391.527	406.364	(14.837)
Wycena papierów wartościowych, w tym:	24.550	57.395	x
- odniesiona na wynik	11.580	50.640	(39.060)
- odniesiona na inne dochody całkowite	12.970	6.755	x
Korekta wyceny ESP	211.011	218.000	(6.989)
Odpisy z tytułu utraty wartości	414.558	335.477	79.081
Rezerwy na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne oraz świadczenia pracownicze	126.714	118.613	8.101
Wycena instrumentów pochodnych	16.093	19.470	(3.377)
Pozostałe	28.991	32.001	(3.010)
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	1.213.444	1.187.320	x
- odniesiona na wynik	1.200.474	1.180.565	19.909
- odniesiona na inne dochody całkowite	12.970	6.755	x
Łączny efekt różnic przejściowych	384.134	462.923	x
- odniesiony na wynik	457.092	507.286	(50.194)
- odniesiony na inne dochody całkowite	(72.958)	(44.363)	x
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	384.134	462.923	
Wpływ netto podatku odroczonego na rachunek zysków i strat	-	-	(50.194)

W związku z wystąpieniem nadwyżki różnic ujemnych nad dodatnimi Bank na koniec 2011 r. rozpoznał aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kwocie 384.134 tys. zł (462.923 tys. zł na koniec 2010 r.).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

26. Podatek dochodowy (cd.)

(b) Podatek dochodowy bieżący

W bieżącym roku obrotowym podatek dochodowy kalkulowany był według stawki 19% w oparciu o zysk brutto ustalony na podstawie przepisów MSSF zatwierdzonych przez UE, skorygowany o przychody niepodlegające opodatkowaniu i koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodu.

	2011 r. tys. zł	2010 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Zysk brutto	4.913.931	4.122.917	791.014	19
Podatek bieżący według stawki 19%	(933.647)	(783.354)	(150.293)	19
Trwałe różnice pomiędzy wynikiem finansowym brutto a dochodem do opodatkowania, w tym:	(28.613)	(28.938)	325	(1)
Pozostałe koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	(10.309)	(12.042)	1.733	(14)
Rozwiązanie/(utworzenie) odpisów oraz dodatnia aktualizacja wartości, nie stanowiące	(36.356)	(37.503)	1.147	3
przychodów/kosztów podatkowych	17.859	20.501	(2.642)	(13)
Przychody z tytułu dywidend	193	106	87	82
Pozostałe	1.951	584	1.367	234
Inne różnice, w tym darowizny				
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	(960.309)	(811.708)	(148.601)	18
Efektywna stopa podatkowa	19,5%	19,7%	-0,2 pp.	-
Różnica przejściowa wynikająca z podatku odroczonego wykazana w rachunku zysków i strat	(50.194)	207.922	(258.116)	(124)
Razem bieżące obciążenie podatkowe	(910.115)	(1.019.630)	109.515	(11)

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

27. Pozycje pozabilansowe

Wartość zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych na dzień bilansowy zaprezentowano w tabeli:

	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Zobowiązania pozabilansowe udzielone, w tym:	38.075.797	38.188.366	(112.569)	-
Finansowanie udzielone	30.671.744	29.935.538	736.206	2
Udzielone gwarancje i poręczenia – wartość nominalna	7.404.053	8.252.828	(848.775)	(10)
Zobowiązania pozabilansowe otrzymane, w tym:	2.280.636	2.627.052	(346.416)	(13)
Otrzymane gwarancje i poręczenia	1.905.208	2.231.427	(326.219)	(15)
Finansowanie otrzymane	375.428	395.625	(20.197)	(5)

Nieznaczny spadek zobowiązań pozabilansowych udzielonych o 112.569 tys. zł był spowodowany zmniejszeniem wartości nominalnej udzielonych gwarancji i poręczeń o 848.775 tys. zł (tj. 10%), które było częściowo kompensowane wzrostem zobowiązań pozabilansowych dotyczących finansowania o 736.206 tys. zł (tj. 2%).

Zobowiązania pozabilansowe otrzymane uległy w 2011 r. zmniejszeniu o 346.416 tys. zł (tj. 13%).

Pozycja „otrzymane gwarancje i poręczenia” dotyczy głównie otrzymanych gwarancji spłaty kredytów, w tym 1.609.472 tys. zł dotyczy udzielonego przez Skarb Państwa poręczenia spłaty kredytów mieszkaniowych „starego portfela” na mocy ustawy z 29 listopada 2000 r. o objęciu poręczeniami Skarbu Państwa spłaty niektórych kredytów mieszkaniowych (1.838.551 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r.).

V. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta

- (a) Zarząd Banku przedstawił w toku badania żądane informacje, wyjaśnienia i oświadczenia oraz przedłożył oświadczenie o kompletnym ujęciu danych w księgach rachunkowych i wykazaniu wszelkich zobowiązań warunkowych, a także poinformował o istotnych zdarzeniach, które nastąpiły po dniu bilansowym do dnia złożenia oświadczenia.
- (b) Zakres badania nie był ograniczony.
- (c) Bank posiadał aktualną, zatwierdzoną przez Zarząd dokumentację opisującą zasady (politykę) rachunkowości. Przyjęte przez Bank zasady rachunkowości były dostosowane do jego potrzeb i zapewniały wyodrębnienie w rachunkowości wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Banku, przy zachowaniu zasady ostrożności. Została zachowana ciągłość stosowanych zasad w stosunku do okresu ubiegłego.
- (d) Bilans zamknięcia na koniec ubiegłego roku obrotowego został, we wszystkich istotnych aspektach, prawidłowo wprowadzony do ksiąg rachunkowych jako bilans otwarcia bieżącego okresu.
- (e) Inwentaryzacja aktywów oraz kapitału własnego i zobowiązań została przeprowadzona oraz rozliczona zgodnie z Ustawą o rachunkowości, a jej wyniki ujęto w księgach rachunkowych roku badanego.
- (f) Sprawozdanie finansowe Banku za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 r. zostało zatwierdzone uchwałą nr 3/2011 Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 30 czerwca 2011 r. oraz złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym w Warszawie w dniu 14 lipca 2011 r. i ogłoszone w Monitorze Polskim B numer 2212 w dniu 16 listopada 2011 r.
- (g) Sprawozdanie finansowe za rok poprzedzający zostało zbadane przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. Biegły rewident wydał opinię bez zastrzeżeń.
- (h) Dokonaliśmy oceny prawidłowości funkcjonowania systemu księgowości. Naszej ocenie podlegały w szczególności:
 - prawidłowość dokumentacji operacji gospodarczych,
 - rzetelność, bezbłądność i sprawdzalność ksiąg rachunkowych, w tym także prowadzonych za pomocą komputera,
 - stosowane metody zabezpieczania dostępu do danych i systemu ich przetwarzania za pomocą komputera,
 - ochrona dokumentacji księgowej, ksiąg rachunkowych i sprawozdania finansowego.

Ocena ta, w połączeniu z badaniem wiarygodności poszczególnych pozycji sprawozdania finansowego, daje podstawę do wyrażenia ogólnej, całościowej opinii o tym sprawozdaniu. Nie było celem naszego badania wyrażenie kompleksowej opinii na temat funkcjonowania wyżej wymienionego systemu.

V. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta (cd.)

- (i) Wysokość wskaźników istotności została określona przez nas na etapie planowania. Poziomy istotności określają granice, do których ujawnione uchybienia mogą, bez szkody dla jakości sprawozdania finansowego i prawidłowości stanowiących podstawę ksiąg rachunkowych, nie być korygowane, gdyż zaniechanie takich korekt nie spowoduje wprowadzenia w błąd czytelnika sprawozdania finansowego. Istotność wyraża cechy ilościowe, jak i jakościowe badanych pozycji i dlatego też różni się ona w stosunku do różnych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej i rachunku zysków i strat. Ze względu na złożoność i liczbę przyjętych przy badaniu wskaźników istotności zawarte są one w dokumentacji z badania.
- (j) Informacja dodatkowa przedstawia wszystkie istotne informacje wymagane przez Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzone przez Unię Europejską.
- (k) Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności Banku za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r. uwzględniają postanowienia Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. nr 33 poz. 259 z późn. zm.) i są zgodne z informacjami zawartymi w zbadanym sprawozdaniu finansowym.
- (l) Całkowity wymóg kapitałowy wraz z wymogiem na ryzyko nadmiernych zaangażowań kapitałowych wyniósł na dzień bilansowy 11.635.379 tys. zł. Współczynnik wypłacalności na dzień 31 grudnia 2011 r. wyniósł 11,93%. Na dzień bilansowy Bank stosował się do obowiązujących norm ostrożnościowych we wszystkich istotnych aspektach.

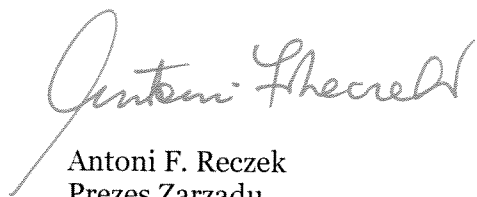

VI. Informacje i uwagi końcowe

Niniejszy raport został sporządzony w związku z badaniem sprawozdania finansowego Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Puławskiej 15. Sprawozdanie finansowe zostało podpisane przez Zarząd Banku oraz osobę, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, dnia 23 lutego 2012 r.

Raport powinien być odczytywany wraz z opinią bez zastrzeżeń niezależnego biegłego rewidenta dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA z dnia 29 lutego 2012 r. dotyczącą wyżej opisanego sprawozdania finansowego. Opinia o sprawozdaniu finansowym wyraża ogólny wniosek wynikający z przeprowadzonego badania. Wniosek ten nie stanowi sumy ocen wyników badania poszczególnych pozycji sprawozdania bądź zagadnień, ale zakłada nadanie poszczególnym ustaleniom odpowiedniej wagi (istotności), uwzględniającej wpływ stwierdzonych faktów na rzetelność i prawidłowość sprawozdania finansowego.

Przeprowadzający badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., spółki wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144:

Antoni F. Reczek
Prezes Zarządu

Kluczowy Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 90011

PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

Warszawa, 29 lutego 2012 r.